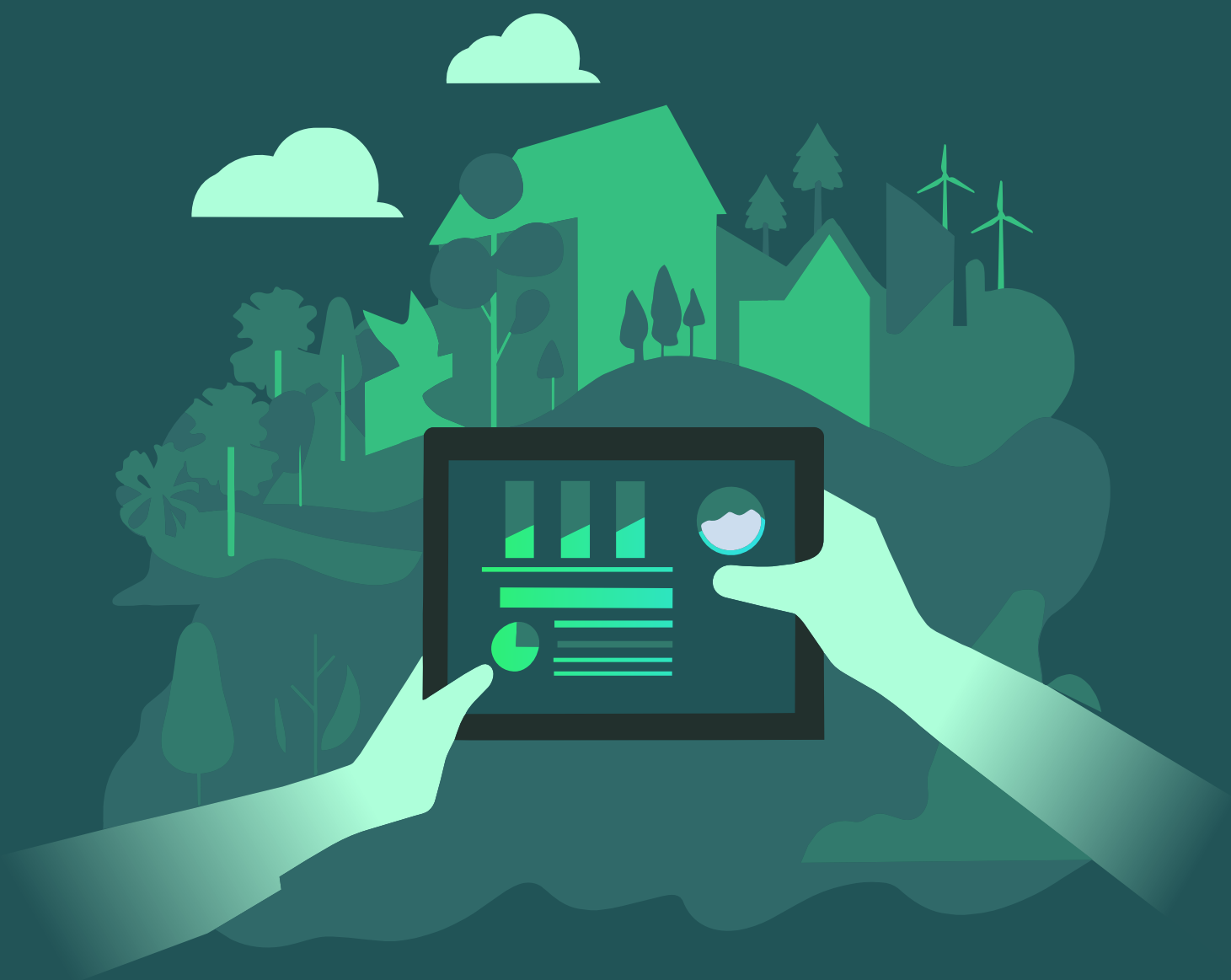




---

# НАСОКИ ЗА ESG ДОКЛАДВАНЕ

2026

# ☰ СЪДЪРЖАНИЕ

|                                                                                |    |                                                                                |    |
|--------------------------------------------------------------------------------|----|--------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Въведение</b> .....                                                         | 3  | <b>Препоръчителни ESG показатели за отчитане</b> .....                         | 23 |
| Цел на Насоките .....                                                          | 3  | Обща информация – показатели .....                                             | 25 |
| Кои компании могат да се възползват от Насоките? .....                         | 4  | Екологични показатели .....                                                    | 27 |
| <b>ESG и устойчивост</b> .....                                                 | 5  | Социални показатели .....                                                      | 32 |
| Какво означава ESG и каква е неговата значимост за устойчивостта? .....        | 6  | Показатели за управление .....                                                 | 36 |
| Значението на ESG управлението и ESG отчитането .....                          | 6  | <b>Приложения</b> .....                                                        | 39 |
| Как ESG резултатите оформят бизнес резултатите .....                           | 9  | Приложение 1: Регулаторна среда в ЕС. Рамки и стандарти за отчитане .....      | 40 |
| <b>Двойната същественост като основа на добрия доклад за устойчивост</b> ..... | 12 | <i>Европейски регулации, свързани с отчитането на устойчивостта</i> .....      | 40 |
| <b>Ключови съображения относно ESG отчитането</b> .....                        | 16 | <i>Стандарти и рамки за отчитане на устойчивостта</i> .....                    | 43 |
| Качество на данните и механизми за осигуряването им .....                      | 17 | Приложение 2: Оценка на двойната същественост (DMA) – практически подход ..... | 47 |
| Принципи .....                                                                 | 18 | Приложение 3: Първи ESG отчет или „Откъде да започнем?“ .....                  | 49 |
| Избор на стандарти за отчитане .....                                           | 19 | Приложение 4: Двойна същественост и елементи на докладване .....               | 51 |
| Структура на доклада .....                                                     | 20 | Приложение 5: Списък с референции/източници .....                              | 55 |

# ЦЕЛ НА НАСОКИТЕ

Настоящите Насоки са предназначени да помогнат на публичните дружества и компаниите с интерес и ангажимент към докладването на ESG информация да се ориентират в променящата се регулаторна среда, в която съображенията за устойчивост стават все по-важни.

Документът е създаден, за да служи като Ръководство за компаниите в намирането на отговори на въпросите „какво“, „защо“ и „как“ се изготвя отчет за устойчивост.

Ръководството предоставя насоки за идентифициране и управление на ESG факторите, които са най-релевантни за дългосрочната ефективност, като се използва принципът на двойната същественост. Насоките отличават видовете информация и данни, които са най-значими в този контекст, и предлагат практически препоръки относно показателите и методите за прозрачна комуникация с инвеститорите и другите заинтересовани страни.

Освен че служат като Ръководство за отчитане, Насоките имат за цел да насърчат компаниите да подобрят своите резултати в областта на устойчивостта и да допринесат за изграждането на по-устойчива икономика.

Настоящият документ представлява второ, актуализирано издание на Насоките за ESG отчитане на Зеления център от 2022 г. Това издание е адаптирано към динамично променящите се европейски и национални регулации по темите за устойчивостта. Важно е да се подчертае, че Ръководството не въвежда допълнителни изисквания за отчитане, нито представлява нов стандарт за отчитане. То е предназначено за доброволно използване и предоставя практически насоки, които да помогнат на организациите да започнат или да подобрят отчитането си по отношение на ESG. Показателите, описани в Ръководството, са изведени от установени рамки за отчитане, признати стандарти и приложимото национално и европейско законодателство.

В документа термините „отчет за устойчивост“, „доклад за устойчивост“, „ESG докладване“ и „ESG отчитане“ се използват с една и съща цел и касаят процеса по отчетност на показателите за устойчивост.



# КОИ КОМПАНИИ МОГАТ ДА СЕ ВЪЗПОЛЗВАТ ОТ НАСОКИТЕ?

Насоките за докладване на устойчивостта са предназначени за предприятия от всички размери и икономически сектори, включително непублични компании, които изготвят ESG доклади на доброволен принцип. Те са особено полезни за организации, които нямат или имат ограничен опит в отчитането на устойчивостта.

Ръководството може да се използва както от компании, за които разкриването на информация за устойчивостта е задължително съгласно европейското законодателство, така и от предприятия, които избират да оповестяват ESG информация доброволно. То служи като практическа основа за структурирано и последователно отчитане, като същевременно подпомага повишаването на тяхната разпознаваемост и доверие сред инвеститорите.



- Емитенти (публични дружества) допуснати до търговия на регулирани пазари.
- Компании, които попадат в обхвата на задължителното отчитане на устойчивостта (съгласно CSRD - Директива за корпоративното отчитане на устойчивостта).
- Компании извън задължителния обхват, които изготвят ESG доклади доброволно (например по искане на банки, инвеститори, клиенти или партньори, както и с цел подготовка за ESG рейтинг).
- Малки и средни предприятия (МСП), които са част от вериги на доставки на по-големи компании и получават ESG въпросници.
- Организации с ограничен опит, които искат да започнат структурирано събиране на ESG данни.







# ESG И УСТОЙЧИВОСТ



# КАКВО ОЗНАЧАВА ESG И КАКВА Е НЕГОВАТА ЗНАЧИМОСТ ЗА УСТОЙЧИВОСТТА?

Исторически **терминът ESG** възниква във финансовия свят и се свързва с управленска и отчетна рамка, чрез която инвеститорите оценяват рисковете и възможностите, които обикновено не се отразяват в традиционните финансови отчети.

Абревиатурата **ESG** представя трите основни стълба, използвани за оценка на устойчивостта и етичното въздействие на бизнеса и инвестициите - околна среда (E-environment), социална отговорност (S-social) и корпоративно управление (G-governance). ESG предоставя рамка за оценка на начина, по който организациите идентифицират, управляват и комуникират рисковете и възможностите, свързани с опазването на околната среда, социалната отговорност и корпоративното управление.



**Околна среда:** Фокусира се върху въздействието на компанията върху природната среда, включително потреблението на материални ресурси, замърсяването, климатичните промени, управлението на отпадъците, управлението на водите, енергийната ефективност и опазването на биоразнообразието.



**Социална отговорност:** Разглежда влиянието на компанията върху хората и обществото, като обхваща трудовите практики, трудовите отношения, здравето и безопасността при работа, обучението и развитието, многообразието, равнопоставеността и приобщаването (DEI - Diversity, equality, and inclusion), ангажираността с общностите, въздействията върху потребителите и крайните ползватели, както и зачитането на правата на човека.



**Корпоративно управление:** Отнася се до системите и структурите, които ръководят дейността и вземането на решения в дадена компания. То обхваща корпоративното управление, отговорното бизнес поведение, антикорупционните практики, конкурентното поведение, отношенията с доставчиците и спазването на правните и регулаторни изисквания.

В най-широкия смисъл **устойчивостта** се отнася до способността да се поддържат или подкрепят процеси и системи във времето. През 1987 г. Световната комисия по околна среда и развитие изготвя доклад, наречен „Нашето бъдеще“, известен като Доклад Брунтланд<sup>1</sup>. Според него, устойчиво е развитието, което „удовлетворява нуждите на настоящето, без да подлага на риск способността на бъдещите поколения да задоволяват своите нужди“ – определение, което е в основата на съвременното разбиране за устойчивост. Въз основа на тази концепция корпоративната устойчивост обхваща дългосрочната интеграция на опазването на околната среда, социалното благоденствие и икономическата устойчивост. В този контекст ESG предоставя структурирана и измерима рамка, чрез която се идентифицират, управляват и комуникират въздействията, рисковете и възможностите, свързани с устойчивостта, като ефективно се свързват принципите на устойчивостта с вземането на финансови решения.



1. <http://www.un-documents.net/our-common-future.pdf>

# ЗНАЧЕНИЕТО НА ESG УПРАВЛЕНИЕТО И ESG ОТЧИТАНЕТО

Съображенията, свързани с околната среда, социалната отговорност и управлението (ESG), **все повече определят начина, по който компаниите се оценяват от инвеститори, клиенти, бизнес партньори и регулаторни органи**. С преминаването на глобалните пазари към прозрачност и създаване на дългосрочна стойност, ESG информацията става все по-съществен фактор в информираното вземане на решения.

**Устойчивостта еволюира от доброволна корпоративна инициатива до общоприето очакване.** Инвеститорите изискват надеждна и сравнима информация за ESG, за да разберат как компаниите управляват въздействията, рисковете и възможностите, свързани с устойчивостта. Развитието на регулаторната рамка – по-специално Директивата за корпоративно отчитане на устойчи-

востта (CSRD) и Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS) – допълнително засилва необходимостта от последователно и полезно за вземането на решения отчитане на устойчивостта.

ESG управлението и ESG отчитането са тясно свързани, но служат на различни цели в рамките на една организация.

**ESG управлението** се отнася до вътрешните процеси, политики, структури на управление и действия, които компанията използва, за да идентифицира, управлява и подобрява своето въздействие, рискове и възможности в областта на околната среда, социалната сфера и корпоративното управление. **То е ориентирано към бъдещето и действията**, като се фокусира върху стратегията, управлението на риска, определянето на цели и подобряването на резултатите.

**ESG отчитането**, от друга страна, е структурирано разкриване на информация за управлението, резултатите и постиженията на компанията в областта на ESG пред външни заинтересовани страни, като инвеститори, регулатори, клиенти и обществеността. **То е преди всичко инструмент за комуникация и отчетност.**

**Връзката между двете** може да бъде обобщена по следния начин:

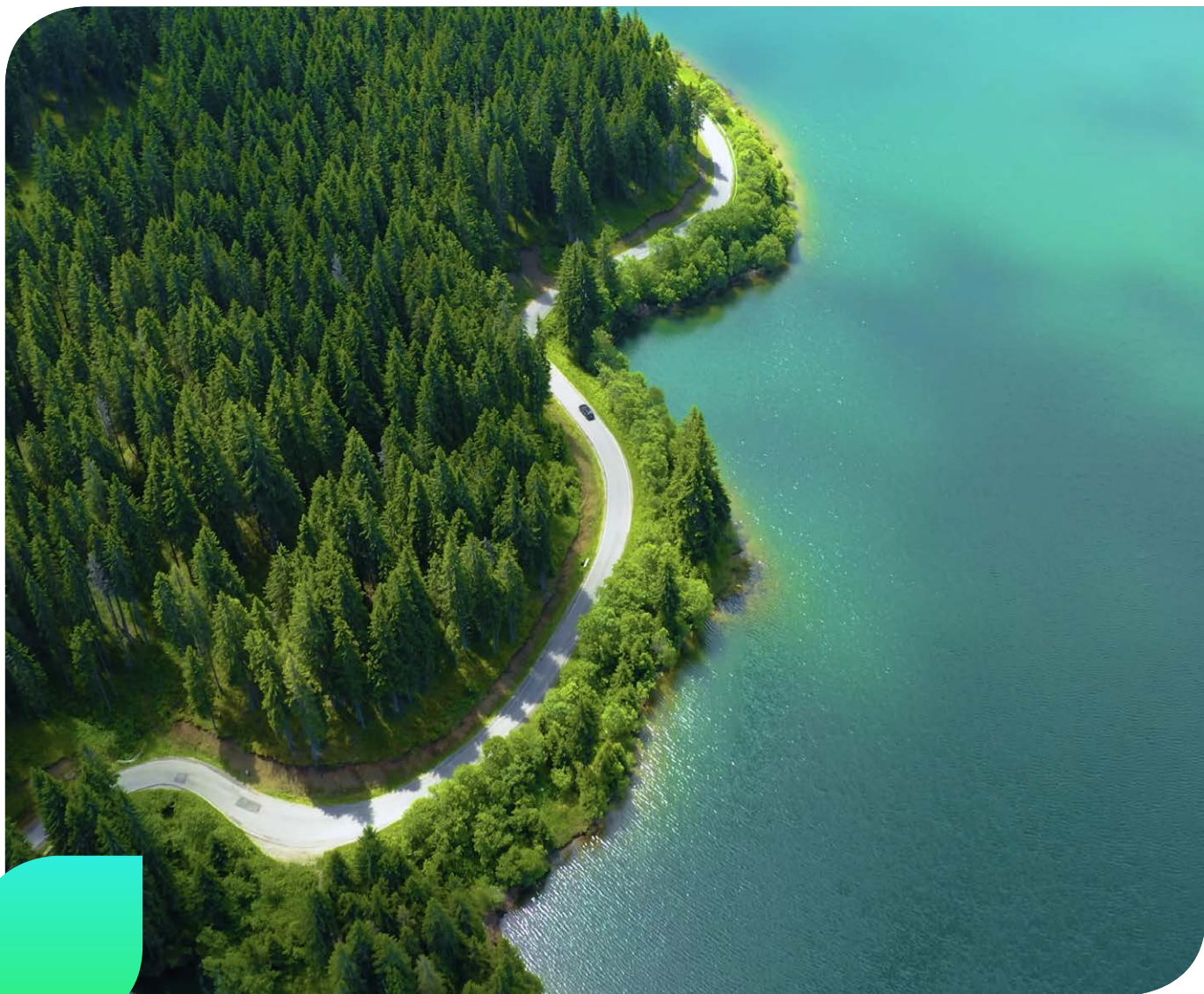


На практика доброто ESG отчитане е възможно при наличие на ефективно ESG управление, като добре разработените рамки за ESG управление се затвърждават чрез ясно, последователно и прозрачно представяне на информацията.

## НАКРАТКО

ESG управлението и ESG отчитането помагат за:

- ✓ по-добро управление на рискове  
(напр. такива, свързани с енергия, климат, безопасност на труда, вериги на доставки)
- ✓ по-добър достъп до финансиране и инвеститори
- ✓ изпълнение на регулаторни изисквания и изисквания на клиенти/партньори
- ✓ добрата репутация на пазара
- ✓ по-ефективно използване на ресурси и намаляване на разходи  
(енергия, вода, отпадъци)





# КАК ESG РЕЗУЛТАТИТЕ ОФОРМЯТ БИЗНЕС РЕЗУЛТАТИТЕ

Рамката по-долу обобщава как силното и слабото ESG представяне обикновено се отразяват върху ключови области на бизнеса.

| <div>  </div> <div>Бизнес област</div> | <div>  </div> <div>Активно ESG управление</div>                                                                               | <div>  </div> <div>Слабо ESG управление</div>                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Устойчивост спрямо рисковете                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>Предвижда рисковете, свързани с устойчивостта и укрепва дългосрочното планиране</li> </ul>                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>По-голяма уязвимост към нарушение на изискванията, санкции и ESG-свързани инциденти</li> </ul>                                                     |
| Оперативна ефективност и производителност на работната сила                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>Ефективното използване на ресурсите намалява оперативните разходи</li> <li>Ангажираната работна сила повишава производителността и задържането на персонала.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>По-високи оперативни разходи; понижена мотивация на служителите</li> <li>Потенциални напрежения в трудовите отношения и текучество</li> </ul>      |
| Разширяване на пазара и възможности за растеж                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>Разширяване на пазара и възможности за растеж</li> </ul>                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>Риск от изключване от веригите за създаване на стойност</li> <li>Пропуснати възможности за растеж</li> <li>По-слаба конкурентна позиция</li> </ul> |
| Достъп до капитал                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>Кредиторите и инвеститорите считат за по-малко рискови компании с активно ESG управление</li> <li>Подобрени условия за финансиране</li> </ul>                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>По-висока цена на капитала</li> <li>Потенциално изтегляне на инвестиции или намален интерес от страна на инвеститорите</li> </ul>                  |
| Марка и репутация                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>Укрепва доверието, лоялността на клиентите и способността да привлича таланти</li> </ul>                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>Увреждане на репутацията</li> <li>Загуба на клиенти и засилен контрол от страна на заинтересованите страни</li> </ul>                              |
| Взаимоотношения със заинтересованите страни                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>По-ясно разбиране на очакванията на заинтересованите страни</li> <li>Подобрен диалог с инвеститорите</li> </ul>                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>Съпротива от страна на общността</li> <li>Нисък ESG рейтинг</li> <li>Негативно възприятие от страна на пазара</li> </ul>                           |

## Глобалният и европейският контекст

Устойчивото развитие излезе на преден план в глобалния дневен ред, мобилизирайки правителства, бизнеса и гражданското общество. Парижкото споразумение от 2015 г. и Целите за устойчиво развитие (SDG) на ООН създадоха споделен призив за действие. В отговор на това Европейският съюз стартира Европейската Зелена сделка през 2019 г. с цел да се превърне в първия въглеродно неутрален континент в света до 2050 г.

В същото време финансовият сектор ускорява интегрирането на ESG съображенията. Глобалното емитиране на зелени, социални, устойчиви и свързани с устойчивостта облигации достигна 1,1 трилиона долара през 2024 г.<sup>2</sup> В Европа активите под управление с ESG фокус се оценяват на 6,6 трилиона евро през 2024 г., което представлява 38 % от всички управлявани активи<sup>3</sup>. Това може да се обясни с факта, че ЕС е изключително активен в създаването на регулаторна рамка за насърчаване развитието на устойчиво финансиране. Това доведе до приемането на препоръки от Европейския парламент, както и План за действие за устойчиво финансиране от Европейската комисия през 2018 г., със следните с три основни цели:

1. Пренасочване на капиталовите потоци към по-устойчива икономика
2. Въвеждане на устойчивостта в управлението на риска
3. Насърчаване на прозрачността и дългосрочната ориентация



## Регулации и използване на ESG данни

Европейският съюз е широко признат за лидер в регулирането на ESG. Чрез приемането на законодателните актове като Директивата за корпоративно отчитане на устойчивостта (CSRD), таксономията на ЕС и Регламента относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (SFDR), ЕС въведе цялостна рамка за отчитане на устойчивостта от реалния и финансовия сектор и класификация на устойчивите икономически дейности. Тези мерки са предназначени да подобрят прозрачността, да създадат съпоставимост между компаниите и да насочат капитала към по-устойчиви инвестиции.

В същото време международни рамки за отчитане, като Глобалната инициатива за отчитане (GRI), Съветът за стандарти за отчитане на устойчивостта (SASB) и Работната група за финансови разкрития, свързани с климата (TCFD), се възприемат от все по-голям брой компании по света. Осигуряването на независима проверка (одитиране) на ESG информацията също става все по-разпространена практика, което отразява пазарните очаквания за надеждност на отчетите.

Ключови ESG показатели и свързаните с тях данни се обменят редовно между заинтересованите страни. През последните години големите корпорации с утвърдени ангажименти в областта на ESG засилиха усилията си за оценка на екологичното и социалното въздействие не само от собствената си дейност, но и по цялата си верига на стойността, с особен акцент върху ключовите партньори и доставчици. Компаниите, опериращи във веригите на доставки на публично търгувани дружества, които попадат в обхвата на законодателството на ЕС за устойчивост, могат от своя страна да бъдат задължени да отговарят на ESG стандартите като условие за своите партньорски споразумения.

Европейската комисия зае решителна регулаторна позиция в това отношение чрез Директивата за корпоративна устойчивост и надлежна проверка (CSDDD), която се очаква да влезе в сила през 2029 г. Директивата изисква големите компании да взаимодействат със заинтересованите страни и да извършват надлежна проверка, да идентифицират потенциалните неблагоприятни въздействия върху правата на човека и околната среда и да прилагат мерки за превенция и смекчаване, когато е необходимо. За да подпомогнат ефективните консултации, компаниите трябва да предоставят на заинтересованите страни изчерпателна и достъпна информация, част от която може да попада в обхвата на задължителни или доброволни ESG стандарти за отчитане.

**Финансовите институции** все по-активно използват ESG данни като ключов инструмент за управление на риска, стратегическо планиране и при вземане на инвести-

2. <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/cd82b4033281dab2cb1a1c71eeb691e4-0340012025/original/Labeled-Bond-Quarterly-Newsletter-Issue-No-10.pdf>  
3. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2024/762852/EPRS\\_BRI\(2024\)762852\\_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2024/762852/EPRS_BRI(2024)762852_EN.pdf)



ционни решения. Те разчитат на тази информация, за да подкрепят прехода към устойчива и нисковъглеродна икономика и да измерват и намаляват т.нар. „финансирани емисии“, свързани с техните кредитни и инвестиционни портфейли. В този контекст на европейско ниво се изисква от банките да идентифицират, оценяват и интегрират ESG факторите в рамките за управление на риска, тъй като те могат пряко да повлияят върху кредитирането, ликвидността и капиталовата адекватност. SFDR въведе изисквания за отчитане на ESG рисковете и интегриране на ESG факторите за всички финансови институции, които управляват активи.

На практика това означава, че ESG вече имат пряко отражение върху достъпа до финансиране и цената на това финансиране. Банките все по-често изискват ESG информация при отпускане на кредити, а инвеститорите използват тези данни, за да оценяват риска и дългосрочната устойчивост на компаниите, в които инвестират. Доброто управление на ESG рисковете и въздействието на компаниите върху ESG факторите може да доведе до по-благоприятни условия на финансиране, докато слабите резултати в тази област често се отразяват в по-висока цена на финансиране и застраховане или ограничен достъп до инвестиции.

Освен това ESG данните вече влияят и върху достъпа до пазари и бизнес възможности, като големи международни компании и вериги на доставки изискват от своите партньори да предоставят структурирана информация за устойчивостта.

Поради тези причини компаниите следва да развият капацитет за събиране и анализ на ESG данни, включително изчисляване на емисиите на парникови газове, проследяване на ключови показатели и ясно дефиниране на своя подход към устойчивото развитие. Финансовият сектор играе водеща роля в този процес, като интегрира ESG съображенията в своите продукти, услу-

ги и взаимоотношения с клиенти, което допълнително засилва значението на качественото ESG отчитане за бизнеса.



### Основни изводи за бизнеса

- ✓ ESG данните вече са ключов фактор при достъпа до финансиране
- ✓ Банките и инвеститорите използват ESG информация за **оценка на риска**
- ✓ Доброто ESG представяне може да доведе до **по-добри условия по кредити и инвестиции, застраховане**
- ✓ Слабото ESG управление може да означава **по-висока цена на финансиране**
- ✓ ESG изискванията влияят върху **достъпа до международни пазари и вериги на доставки**
- ✓ ESG вече не е само регулаторно изискване, а **фактор за конкурентоспособност**
- ✓ Липсата на ESG данни може да ограничи **бизнес възможности и партньорства**

Допълнителна информация, представяща ключовите регулации на ЕС за отчитане на устойчивостта и международните инициативи и рамки за отчитане, може да бъде намерена в Приложение 1: Регулаторна среда в ЕС. Рамки и стандарти за отчитане.





# ДВОЙНАТА СЪЩЕСТВЕННОСТ КАТО ОСНОВА НА ДОБРИЯ ДОКЛАД ЗА УСТОЙЧИВОСТ



Понятието „същественост“ произхожда от финансовото отчитане, където информацията се счита за съществена, ако нейното пропускане или неточно представяне може да повлияе на решенията на ползвателите на финансовите отчети. В отчитането на устойчивостта концепцията обхваща по-широк кръг от съображения. Тя се дефинира чрез два допълващи се аспекта - финансова същественост и същественост по отношение на въздействието, които заедно формират подхода на двойната същественост.

Както във финансовия, така и в контекста на устойчивостта, съществеността служи за една и съща основна цел: да определи коя информация е релевантна и следователно трябва да бъде оповестена. В областта на устойчивостта обаче обхватът се простира отвъд финансовото въздействие и включва влиянието на компанията върху обществото и околната среда.

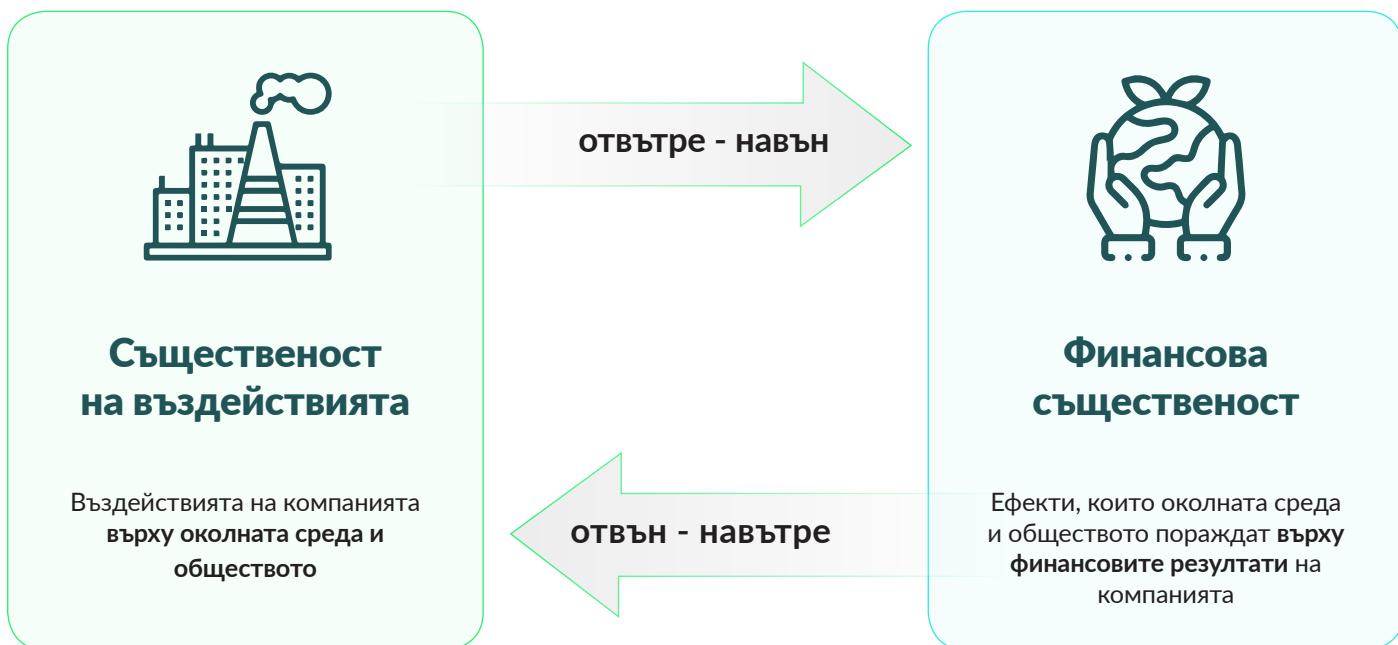
Въпреки че съществеността в крайна сметка определя каква информация следва да бъде отчетена, нейната основна цел в контекста на устойчивостта надхвърля самото отчитане. Основната цел на оценката на двойната същественост е да се определи кои въпроси, свързани с устойчивостта, са най-важни за компанията и

нейните заинтересовани страни. Едва след като тези приоритетни теми бъдат определени, оценката насочва каква информация следва да бъде включена в оповестяванията. По този начин процесът първо изяснява какво наистина има значение и едва след това определя какво трябва да бъде отчетено.

Въз основа на това оценката на двойната същественост подкрепя интегрирането на съществени ESG въпроси в по-широката стратегия за устойчивост на компанията. Чрез идентифициране на най-значимите теми оценката помага за формиране на стратегически приоритети, насочва планирането на действията и подготвя за прозрачно и съдържателно отчитане. Поради това тя е ключов инструмент за съгласуване на усилията на компанията в областта на устойчивостта както с очакванията на заинтересованите страни, така и с дългосрочните бизнес потребности.

Оценката на двойната същественост дава възможност на компанията да идентифицира и оцени въпросите, свързани с устойчивостта, които са съществени за нейния бизнес и заинтересованите страни, от **две допълващи се перспективи**: същественост по отношение на въздействието и финансова същественост.

## Двойна същественост





## 1. Същественост на въздействието („отвътре навън“)

Тази перспектива се фокусира върху това как дейностите, продуктите и веригата на стойността на компанията **влият върху околната среда и обществото**, като обхваща **въздействията** на организацията „навън“ - както положителни, така и отрицателни.

Въздействията също могат да бъдат **действителни и потенциални** по цялата верига на стойността, например:

- **Действителни въздействия** – отрицателни или положителни ефекти, които вече са настъпили в резултат на дейностите или бизнес отношенията на предприятието. Примери за това са емисиите от CO<sub>2</sub>, генерирани в производствен и транспортен процес, замърсените води в резултат на изпускане на отпадъчни води от индустриалната дейност, осигурените работни места или инвестициите в общността.
- **Потенциални въздействия** – отрицателни или положителни ефекти, които все още не са настъпили, но е разумно да се смята, че може да възникнат в бъдеще в резултат на дейностите или бизнес отношенията на предприятието. Такива примери са рисковете от нарушения на правата на човека във веригата на доставки, възможните екологични щети от планирани операции, бъдещите положителни въздействия от инициативи за устойчивост.

## 2. Финансова същественост („отвън навътре“)

Тази перспектива оценява как **външни въпроси и фактори, свързани с устойчивостта**, могат да повлияят върху **паричните потоци на организацията, развитието, представянето, цената на капитала или достъпа до финансиране**. На практика тя отразява **вътрешните ефекти** на темите, свързани с устойчивостта, върху бизнеса.

Оценката разглежда както **възможностите**, така и **рисковете**:

- **Възможностите** могат да включват достъп до пазари, ориентирани към устойчивост, повишено доверие от страна на заинтересованите страни или конкурентни предимства, произтичащи от иновативни екологични или социални решения.
- **Рисковете** могат да възникнат от промени в регулаторната среда, физически климатични събития (напр. наводнения, суши), репутационни проблеми (напр. инциденти на дискриминация) или прекъсвания във веригата на доставки поради щети от екологичен или социален характер – всички от които могат да окажат влияние върху финансовата стабилност, операциите или стратегическите цели.

## НАКРАТКО

Двойната същественост отговаря на два въпроса:

1. Как нашата дейност влияе на хората и природата?
2. Как темите по устойчивост влияят на финансовите ни резултати и стойността на бизнеса?

Темите, които са значими по поне един от тези въпроси, обикновено се разглеждат в ESG управлението и отчитането.

Конкретни примери за въздействия, рискове и възможности и тяхната връзка със значими теми и докладване на ключови елементи са представени в Приложение 4: Двойна същественост и елементи на докладване

Анализът на съществеността (оценката на двойната същественост) следва да се разглежда като непрекъснат процес, а не като еднократна дейност. Значимостта на темите, свързани с устойчивостта, се променя в отговор на вътрешно за организацията развитие, промени в очакванията на заинтересованите страни, новопоявили се научни познания, нови регулаторни изисквания, пазарни и икономически промени и редица други. В резултат на това компаниите трябва редовно (като добра практика ежегодно) да преразглеждат и актуализират своите съществени теми, за да гарантират, че тяхната стратегия, действия и оповестявания остават точни, навременни и съобразени с променящия се контекст, в който оперират.

Практически съвети и насоки относно процеса по оценка на двойната същественост са предоставени в Приложение 2: Оценка на двойната същественост (DMA) – практически подход.

### Добре е да знаете

Различните рамки и стандарти за отчитане на устойчивостта дефинират **съществеността** по начин, който е съобразен с аудиторията, за която са предназначени. Например **SASB Standards** и **Integrated Reporting (IR) Framework**, обединени през 2021 г. под егидата на **IFRS Foundation** в рамките на **International Sustainability Standards Board (ISSB)**, възприемат основно перспективата на финансовата същественост, тъй като основната им цел е да подпомагат оповестявания, релевантни за инвеститорите и други финансови заинтересовани страни.

За разлика от тях **GRI Standards** се фокусират върху **съществеността на въздействието**, като подчертават как дейностите на организацията влияят върху икономиката, околната среда и обществото.

Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (**ESRS**) обединяват тези две перспективи чрез подхода на **двойната същественост**, като признават, че въпросите на устойчивостта могат да бъдат съществени както поради **финансовите си последици**, така и поради **по-широкото си обществено и екологично въздействие**.







# КЛЮЧОВИ СЪОБРАЖЕНИЯ ОТНОСНО ESG ОТЧИТАНЕТО



# КАЧЕСТВО НА ДАННИТЕ И МЕХАНИЗМИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕТО ИМ

Качеството, точността и надеждността на информацията за устойчивостта са ключови за изграждането на доверие и за вземането на информирани решения. Добрите ESG данни помагат на компаниите да покажат, че управляват съществените въпроси отговорно, да отговарят на регулаторните изисквания и да подобрят прозрачността си.

## Управление на качеството на данните

Надеждното ESG отчитане започва с добро управление на данните. Това означава ясни роли и отговорности, стандартизирани процеси за събиране на информация и добре описани методи и допускания. След като компанията определи кои ESG теми ще наблюдава, тя избира подходящи показатели (KPIs), които отразяват реалните резултати. Когато е възможно, е добре те да бъдат количествени, съпоставими и ориентирани към бъдещето, в съответствие с утвърдени рамки като ESRS.

Компаниите могат да използват вече съществуващи вътрешни процеси и системи за събиране и анализ на данни, като ги надградят и интегрират в ESG отчитането. Това помага да се осигурят последователност, надеждност и ефективност.

Например данни за потреблението на електроенергия, събирани в рамките на действаща система за управление на околната среда и осигуряване на енергийна ефективност, могат да бъдат използвани и допълнително структурирани така, че да отговарят на изискванията за ESG отчитане.

При представянето на информацията компаниите следва да обяснят как са събрани данните и как показатели те се свързват с финансовите и бизнес резултатите.

## Отговорност и надзор

Определянето на ключовите теми за устойчивост и подходящите показатели (KPIs) изисква участие на ръководството. Редовното проследяване на ESG представянето и ясната комуникация подпомагат информирания надзор и съгласуваността със стратегическите цели. В много компании отчетите за устойчивост се преглеждат и одобряват от управителния орган, което подчертава неговата роля в процеса.

## Баланс и обективност

Оповестяването на ESG информация трябва да представя точна и балансирана картина на резултатите. Докладите не трябва да подчертават само областите, в които организацията се представя добре, нито да прикриват или минимизират по-неблагоприятната информация. Когато възникнат предизвикателства или отрицателни въздействия, компаниите следва да ги адресират прозрачно, като предоставят контекст и очертаят планове за подобрение или мерки за ограничаване. Този подход укрепва доверието и демонстрира прозрачност.

## Вътрешен контрол и валидиране

За да се повиши надеждността на ESG информацията, особено в по-големите организации, могат да се прилагат вътрешни контроли и проверки на данните. Това включва сравнение с оперативни записи, участие на експерти при прегледа, съгласуване с вътрешни системи и ангажиране на екипите по устойчивост или съответствие. Тези практики помагат да се откриват несъответствия и да се осигурят по-точни и пълни ESG оповестявания.

## Използване на външни източници и интеграция на системи

Когато се използват външни източници на данни, като бенчмаркове, информация за доставчици или данни на трети страни, компаниите трябва да оценят тяхната надеждност и релевантност. Интегрирането на ESG данни в съществуващите ИТ системи, като платформи за управление на риска, човешки ресурси, доставки или управление на околната среда, повишава ефективността, намалява риска от ръчни грешки и подпомага отчитането в по-голям мащаб в съответствие с регулаторните изисквания.

## Преглед и одит



**Важно:** В настоящите Насоки като превод на термина „assurance“ е използван термина „одит“, който е по-разпознаваем за бизнеса, а също така улеснява читателя в разбирането на Насоките. Съгласно българското законодателство правилният термин, който е обвързан с особеностите на процеса по заверяване на отчет за устойчивост, е „изразяване на сигурност по устойчивостта“.

Одитът осигурява допълнително ниво на увереност в качеството на ESG информацията. Процесът по одитиране може да обхваща преглед на избрани показатели, конкретни теми, свързани с устойчивостта, или цели набори от данни. Организацията следва също така периодично да преразглежда обхвата на своето отчитане, източниците на данни и използваните методологии, за да гарантират съответствие с регулаторните промени и развиващите се бизнес потребности.

ESG одитът обикновено се изисква, когато компаниите попадат в обхвата на регулаторни задължения за отчитане на устойчивостта, имат достъп до капиталовите пазари или са изправени пред очакванията на своите заинтересовани страни. В други случаи организацията могат да получат заверка доброволно, за да повишат доверието относно качеството на данните и управлението.

## Водене на записи и документация

Поддържането на ясна документация за източниците на данни, методологиите, допусканията и промените в сравнение с предходната година е от решаващо значение за възможността за одит и прозрачността. Изчерпателните записи подпомагат вътрешните процеси по преглед и улесняват външната верификация, като допринасят за последователност и съпоставимост във времето.

## Непрекъснато подобрене

Качеството на ESG данните се постига най-добре като непрекъснат процес на усъвършенстване. Редовната оценка на капацитета за управление на данни, идентифицирането на пропуски и инвестициите в по-стабилни системи, обучения и управленски структури допринасят за по-високо качество на отчитането.

## ПРИНЦИПИ

Прилагането на принципа на двойната същественост, описан по-горе, помага да се отговори на въпроса: „**Какво следва да бъде включено в доклада?**“ За да се гарантира, че съдържанието на доклада отговаря на стандартите за качество, следва да се прилагат следните основни принципи:

- **Релевантност:** Информацията следва да е значима за заинтересованите страни и да подпомага вземането на информирани решения.
- **Вярно представяне:** Информацията следва да бъде пълна, точна и неутрална, като се избягват пристрастия и подвеждащи интерпретации и се отразяват както постигнатите резултати, така и предизвикателствата.
- **Съпоставимост:** Методите за отчитане, показателите и дефинициите следва да се прилагат последователно, за да се осигури съпоставимост както във времето, така и с други организации.
- **Проверимост:** Информацията следва да се основава на данни, които могат да бъдат проверени, така че външни одитори да могат да потвърдят нейната точност и пълнота (съхранявайте източници, изчисления и допускания).
- **Разбираемост:** Информацията трябва да бъде представена ясно и по начин, който е лесно разбираем за заинтересованите страни и целевите аудитории.





# ИЗБОР НА СТАНДАРТИ ЗА ОТЧИТАНЕ

Изборът на подходяща рамка за ESG отчитане зависи от регулаторните задължения на организацията, очакванията на заинтересованите страни, специфичните характеристики на компанията и зрелостта на нейните ESG управленски практики. Следният подход спомага да се гарантира, че избраната рамка е едновременно съответстваща на изискванията и полезна за вземане на решения.

## 1. Идентифициране на приложимите регулаторни изисквания

Първата стъпка е да се определи дали организацията подлежи на задължителни изисквания за отчитане на устойчивостта. Например предприятията, попадащи в обхвата на Директивата на ЕС за корпоративно отчитане на устойчивостта (CSRD), са длъжни да отчитат в съответствие с Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS), докато организации, опериращи в юрисдикции, които прилагат стандартите на ISSB, могат да бъдат задължени или насърчавани да прилагат IFRS S1 и S2. Задължителните изисквания следва да имат приоритет.

## 2. Отчитане на нуждите на ключовитезаинтересовани страни

Рамките за ESG отчитане са предназначени за различни аудитории. Рамки, насочени към инвеститорите, като

ISSB и SASB, акцентират върху финансовата същественост и стойността за предприятието, докато рамки, ориентирани към заинтересованите страни, като GRI, се фокусират върху въздействието върху обществото и околната среда. Разбирането кои заинтересовани страни разчитат на ESG оповестяванията подпомага информирания избор на рамка.

## 3. Съгласуване с бизнес модела и сектора

Секторно-специфичните насоки правят ESG отчитането по-релевантно и съпоставимо. Например стандартите на SASB предлагат показатели, съобразени с отделни индустрии, които помагат да се открият финансово съществените ESG теми. Компаниите със сложни вериги на стойността или със значими екологични и социални въздействия могат да се възползват от рамки, които подпомагат анализа на въздействията и двойната същественост.

## 4. Оценка на вътрешните възможности и готовността на данните

Рамките за отчитане се различават по обхват, сложност и изисквания към данните. Организации с ограничен опит в ESG отчитането и без регулаторно задължение за ESG отчетност могат да възприемат поетапен подход, като започнат с по-опростена или широко използвана рамка и постепенно разширяват обхвата с развитието на вътрешните процеси и подобряването на качеството на данните.

## 5. Съвместимост с бъдещи изисквания

Много ESG рамки се допълват, вместо да се изключват. Например ESRS са съгласувани с ISSB и GRI. Изборът на съвместими рамки намалява дублирането, повишава ефективността и улеснява адаптацията към бъдещи изисквания.

## НАКРАТКО

### Обхват и приложимост на ESG отчитането

| Тип компания                              | Приложимост и изисквания                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Компании в обхвата на CSRD                | Задължително ESG отчитане в съответствие с Европейските стандарти за устойчивост (ESRS), включително прилагане на принципа за двойна същественост и подлежащо на одит (assurance).                                                                                                       |
| Публични компании извън обхвата на CSRD   | Силно препоръчително структурирано ESG отчитане, включително използване на подходяща рамка или стандарт за отчитане на устойчивостта, с оглед на очакванията на инвеститори, регулатори и пазара.                                                                                        |
| МСП и компании във веригата на стойността | Нарастващи изисквания за предоставяне на ESG информация от банки, инвеститори, клиенти и партньори, често във връзка с техните собствени регулаторни задължения. Подходящо е прилагането на VSME стандарта с цел улесняване на предоставянето на съпоставима и структурирана информация. |
| Компании извън регулаторния обхват        | Възможност за доброволно ESG отчитане, включително прилагане на опростени рамки като VSME, с цел подобряване на прозрачността и конкурентоспособността.                                                                                                                                  |



## ЗА НАЧИНАЕЩИ

**Внимание:** Ако имате регулаторно задължение за изготвяне на отчет за устойчивост, то настоящият съвет не се отнася за Вашето дружество.

За компаниите, които правят начални стъпки в ESG докладването, изготвянето на отчет съгласно **VSME стандарта (Доброволен стандарт за отчитане на устойчивостта за малки и средни предприятия)** предоставя надеждна рамка за организации, които изготвят своя първи отчет за устойчивост. Предимствата на този стандарт са следните:

- **Разработен за МСП:** VSME се фокусира върху пропорционалното и релевантното за по-малките организации, като избягва сложността и отчетната тежест на стандартите за големи компании.
- **Препоръчан от ЕК:** Европейската комисия публикува препоръка<sup>4</sup> за използването на стандарта от компании, които доброволно отчитат информация за устойчивостта и предоставят данни по веригата на стойността си на финансиращи институции, ключови контрагенти и други. С измененията на CSRD се въведе и понятието „защитено предприятие“, съгласно което предприятията извън обхвата на задължителното отчитане имат право да откажат да предоставят информация, надхвърляща посочената във VSME.
- **По-опростена и практична структура:** Стандартът използва ограничен и ясно дефиниран набор от оповестявания и показатели, което го прави по-лесен за разбиране, прилагане и управление при ограничени вътрешни ресурси.
- **По-ниска тежест по отношение на данни и разходи:** VSME дава приоритет на леснодостъпна информация и качествени оповестявания, като намалява необходимостта от сложни системи за събиране на данни или използване на външни консултанти в началните етапи.
- **Добра отправна точка за ESG отчитане:** Стандартът подпомага компаниите при изграждането на вътрешна осведоменост, управленски структури и процеси за събиране на данни, без да изисква напълно зряла система за управление на устойчивостта.
- **Съгласуваност с архитектурата на устойчивостта в ЕС:** VSME е съгласуван с ключови концепции на ESRS, което улеснява надграждането към отчитане по CSRD/ESRS в бъдеще, ако изискванията се разширят.

## СТРУКТУРА НА ДОКЛАДА

Съществуват различни начини за структуриране на ESG доклада. Добре изготвеният доклад представя информацията ясно и последователно, съобразен е с признати стандарти за отчитане и се фокусира върху съществените теми. Той също така показва как резултатите в областта на устойчивостта подкрепят бизнес стратегията и създаването на дългосрочна стойност.

В съответствие с **Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS)**, информацията за устойчивостта трябва да бъде организирана в **логична и последователна структура**, като групира аспектите на околната среда, социалната отговорност и управлението, както следва:



Подробности за представянето на информацията по всеки от тези четири аспекта са дадени в схемата по-долу, която показва връзката между оценката на съществените теми (двойната същественост), управлението на устойчивостта и основните елементи на доклада. В таблицата „Елементи на ESG отчитането“ е представено описание на всеки от тези елементи.

Най-използваните рамки и стандарти за отчитане на ESG са представени в Приложение 1: Регулаторна среда в ЕС. Рамки и стандарти за отчитане.

4. [https://finance.ec.europa.eu/publications/questions-and-answers-recommendation-voluntary-sustainability-reporting-standard-small-and-medium\\_en](https://finance.ec.europa.eu/publications/questions-and-answers-recommendation-voluntary-sustainability-reporting-standard-small-and-medium_en)



# ESG управлението определя съдържанието на ESG доклада



| Елементи на отчитането по ESG                                                       |                                          | Основен въпрос                                                                   | Описание                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | Управление на устойчивостта              | Как е структурирано управлението на устойчивостта в рамките на организацията?    | Начинът, по който отговорностите за устойчивостта са интегрирани в системите за ръководство и контрол, включително органи или роли, които отговарят за вземането на решения и надзора.                                                                         |
|    | Стратегия и бизнес модел                 | Как устойчивостта влияе върху стратегията и дългосрочните планове на компанията? | Начинът, по който бизнес дейностите на компанията, нейната верига на стойността и процесите за ангажиране на заинтересованите страни оформят цялостната ѝ стратегия, както и как тази стратегия е съгласувана със съществениите ESG въпроси и отговаря на тях. |
|    | Процес на DMA                            | Как компанията идентифицира и оценява въздействията, рисковете и възможностите?  | Описание на елементите на процеса по оценка на двойната същественост и приложената методология                                                                                                                                                                 |
|                                                                                     | Въздействия, рискове и възможности (IRO) | Какво влияе върху компанията и върху какво тя оказва влияние?                    | Информация за идентифицираните въздействия, рискове и възможности, включително тяхната връзка с бизнес дейностите и взаимоотношенията на компанията.                                                                                                           |
|   | Политики                                 | Как компанията управлява тези въпроси?                                           | Политики, отнасящи се до идентифицираните въздействия, рискове и възможности; техният обхват, цели, отговорности, съгласуваност с външни стандарти и канали за комуникация.                                                                                    |
|  | Действия                                 | Какви конкретни действия се предприемат в управлението на темата?                | Основни предприети действия и инициативи, свързаните с тях цели, срокове, постигнат напредък и оценка на ефективността на действията.                                                                                                                          |
|  | Цели и показатели                        | Как се определя и измерва напредъкът?                                            | Количествени и качествени цели, съответните показатели, времеви хоризонти и проследяване на напредъка. Показателите често служат като основа за определяне на количествени цели.                                                                               |

Таблица: Елементи на ESG отчитането

### Индекс на изискванията за оповестяване

В зависимост от избраната рамка за отчитане включването на индекс на изискванията за оповестяване в отчета за устойчивост може да бъде **задължително** или **препоръчително**. Обикновено той се представя под формата на **таблица** в края на отчета за устойчивост. Индексът **изброява всички изисквания за оповестяване** съгласно приложимата рамка за отчитане и посочва къде (на коя страница) в отчета може да бъде намерено всяко отделно оповестяване.

Всеки ред в таблицата обикновено съдържа:

- референтния номер или код на оповестяването (напр. ESRS E1-1 или GRI 302-1);
- наименованието или темата на оповестяването;
- номера на страницата или раздела, в който се съдържа информацията;
- пояснителна бележка относно пропуснати или частични представени оповестявания (когато е приложимо).

Тази таблица служи като **ориентир** за читателите, като им помага бързо да откриват конкретна ESG информация и да проверят дали отчетът отговаря на приложимите стандарти за оповестяване.





# ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ ESG ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОТЧИТАНЕ



Настоящата глава представя примерни показатели за **доброволно ESG отчитане**, които подпомагат компаниите при започването и структурирането на тяхната комуникация по темите за устойчивост. Подборът им е съобразен с актуалните регулаторни изисквания и утвърдени практики.

За по-голяма яснота и съгласуваност към всяка секция са добавени препратки към приложими рамки и допълнителни ресурси.

Насоките **не са изчерпателни**, а имат за цел да подкрепят практично и полезно за вземането на решения отчитане. Те открояват ключови ESG показатели, които допълват описателната информация и подпомагат по-последователно, съпоставимо и надеждно представяне на данните.

ESG показателите могат да бъдат **качествени или количествени** и се използват за оценка на представянето по устойчивост, практиките за управление на рисковете и напредъка към определени цели за устойчивост на организацията.

С развитието на регулаторните изисквания се увеличава и нуждата от по-стандартизирано ESG отчитане и по-добра съпоставимост между компаниите. Това води до разширяване на набора от показатели, които се очаква да бъдат оповестявани.

В рамките на настоящото ръководство ключовите показатели за изпълнение са представени така, че да отразяват най-релевантните метрики във всяка тематична област. Препоръчителните показатели са извлечени от международни стандарти за устойчивост и добри практики в ESG отчитането, с особен фокус върху европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (VSME и ESRS).

Представени са примери за показатели в трите области – **околна среда, социална сфера и управление**, както и показатели, които обикновено се отчитат като **обща информация** в началото на доклада.

Тези показатели са групирани в три категории: **основни (базови), разширени и секторно-специфични**.

Всички количествени данни следва да бъдат изразени с помощта на мерни единици (напр. tCO<sub>2</sub>e, MWh, m<sup>3</sup>).

Методологиите, допусканията и оценките, използвани при данни с несигурност или при липса на пълна информация, следва да се оповестяват, за да се осигурят прозрачност и съпоставимост.

Счита се за добра практика оповестяванията да обхващат, когато е възможно, поне последните три отчетни години.

|                                                                                                                    |                                       |                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div>ОСНОВНИ</div>             | <b>Основни (базови) показатели</b>    | <b>Показатели, свързани с общите съществени теми за повечето компании</b> — климатични промени, собствена работна сила, надлежна проверка по веригата на стойността и корпоративно управление. | <b>Показатели, които подлежат на обмен на информация между заинтересованите страни</b> — финансови институции, корпорации, ключови бизнес партньори и доставчици. Силно препоръчително е да бъдат използвани. |
|  <div>РАЗШИРЕНИ</div>           | <b>Разширени показатели</b>           |                                                                                                                                                                                                | <b>Показатели, които включват индикатори, подчертаващи напреднали нива на ESG представяне</b> — използвани от компании с високи ESG резултати и от такива с опит в отчитането на устойчивостта.               |
|  <div>СЕКТОРНО-СПЕЦИФИЧНИ</div> | <b>Секторно-специфични показатели</b> | <b>Показатели, свързани с най-съществените теми, релевантни за различните индустриални сектори.</b>                                                                                            |                                                                                                                                                                                                               |





# ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ – ПОКАЗАТЕЛИ

|                                                                                                        |                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div>РАЗШИРЕНИ</div> | <b>ESG наблюдение и управленска отговорност</b><br>/Качествен показател/                                                                                   |
| <b>Определение</b>                                                                                     | Ролята на Съвета на директорите и ръководството при надзора върху ESG стратегията, рисковете и представянето.                                              |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                                              | Описание на комитетите или управленските функции с отговорности по ESG, честотата на прегледите и начина, по който ESG е интегрирано в бизнес стратегията. |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                                               | Показва отчетност, съответствие с очакванията на инвеститорите и интегриране на устойчивостта в процесите на корпоративно управление.                      |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                                             | ESRS 2 GOV-1   GRI 2-9, 2-12, 2-13, 2-14   SASB                                                                                                            |

|                                                                                                        |                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div>РАЗШИРЕНИ</div> | <b>Възнаграждения, свързани с ESG</b><br>/Качествен показател/                                                                                                           |
| <b>Определение</b>                                                                                     | Интегриране на ESG цели в политиките за възнаграждение на ръководството и схемите за стимулиране.                                                                        |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                                              | Оповестяване на процента от променливото възнаграждение, обвързан с ESG ключови показатели за изпълнение (KPIs), описание на използваните KPIs и постигнатите резултати. |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                                               | Показва управленска отчетност и съгласуваност с дългосрочните цели за устойчивост.                                                                                       |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                                             | ESRS 2 GOV-3   GRI 2-19                                                                                                                                                  |

|                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div>РАЗШИРЕНИ</div> | <b>Стратегия, бизнес модел и верига на стойността</b><br>/Качествен показател/                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Определение</b>                                                                                       | <p>Бизнес моделът описва начина, по който организацията съчетава своята визия, стратегически цели, управление и бизнес дейности, за да създава стойност, да генерира приходи и да постига рентабилност.</p> <p>Веригата на стойността се отнася до пълния набор от дейности, ресурси и взаимоотношения, на които организацията разчита, за да разработва, произвежда, доставя и поддържа своите продукти или услуги — от първоначалната концепция до доставката, използването и края на жизнения цикъл.</p> |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                                                | Описание на бизнес модела (икономически дейности; предлагани продукти и услуги; пазари на дейност; размер на компанията), стратегическите бизнес приоритети и ключовите елементи на веригата на стойността.                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                                                 | Изяснява бизнес целите и показва как стратегията на компанията адресира дългосрочните предизвикателства и възможности, свързани с устойчивостта, като допринася за устойчивостта на бизнеса и създаването на стойност.                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                                               | ESRS 2 SMB-1   GRI 2-6   IFRS S2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |



|                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <b>Ангажираност на заинтересованите страни</b><br>/Качествен показател/                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Определение</b>                                                                | Процесът на комуникация, консултиране и взаимодействие със заинтересованите страни.                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                         | Описание на ангажираните групи заинтересовани страни, ключовите теми и въпроси, свързани с устойчивостта, използваните методи и честотата на ангажиране, както и начина, по който приносят на заинтересованите страни се интегрира в стратегията и процесите на вземане на решения. |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                          | Демонстрира нивото на доверие и съгласуваност с основните притеснения и очаквания на заинтересованите страни, както и тяхната значимост за стратегическите и оперативните решения.                                                                                                  |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                        | ESRS 2 SMB-2   GRI 2-29   SASB   IFRS S1                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <b>Оценка на съществеността</b><br>/Качествен показател/                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Определение</b>                                                                | Оценката на ESG съществеността идентифицира въпросите, свързани с устойчивостта, които са най-значими за компанията и нейните заинтересовани страни, и оценява как тези въпроси влияят върху бизнеса или са повлияни от него.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                         | <p>Описание на процеса, използван за идентифициране, оценка и приоритизиране на съществените теми за устойчивост, включително прилаганите критерии, ангажираните заинтересовани страни и разглежданите части от веригата на стойността.</p> <p>Оповестяване на ключовите въздействия, рискове и възможности, идентифицирани като съществени, заедно с обяснение защо са значими и как са свързани с дейностите, стратегията и оперативния контекст на компанията.</p> <p>Обобщение на резултатите от оценката и начина, по който те се използват при стратегическото планиране, определянето на цели и приоритетите за отчитане.</p> |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                          | Демонстрира задълбочеността на подхода на компанията при идентифициране на съществени рискове и възможности, като подпомага по-информираните инвестиционни решения и засилва прозрачността за емитентите на капиталовите пазари.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                        | ESRS 2 IRO-1, IRO-2   GRI 3-1, 3-2, 3-3   SASB   IFRS S1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                                                                                     |                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <b>ESG заверяване и одит</b><br>/Качествен показател/                                                                                                                       |
| <b>Определение</b>                                                                  | Независим ангажимент за изразяване на сигурност върху ESG данните и оповестяванията.                                                                                        |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                           | Наименование на организацията, извършваща ангажимента за изразяване на сигурност, нивото на изразена сигурност (ограничена или разумна) и обхвата на проверените показатели |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                            | Повишава достоверността, надеждността и доверието на инвеститорите в отчетената ESG информация.                                                                             |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                          | ESRS 1   GRI 2-5   SASB                                                                                                                                                     |

Е

ЕКОЛОГИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

|                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div>ОСНОВНИ</div> | <b>Политики за околната среда</b><br><b>/Качествен показател/</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Определение</b>                                                                                   | Изявление на организация, което очертава нейните ангажименти, принципи и намерения за управление на въздействията върху околната среда, за спазване на приложимите екологични изисквания и за непрекъснато подобряване на екологичното представяне.                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                                            | Ясно описание на екологичната политика, включително нейните цели, ключови ангажименти, обхват и области на приложение, както и управленските механизми и най-високото управленско ниво, отговорно за надзора и прилагането ѝ. Оповестяването следва да се фокусира върху основните екологични аспекти, разглеждани в политиката, като смекчаване и адаптация към климатичните промени, енергийна ефективност, управление на водите и отпадъците и опазване на биоразнообразието, когато тези аспекти са съществени за организацията. |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                                             | Предоставя информация за начина, по който организацията идентифицира, управлява и ограничава екологичните рискове и възможности, които могат да повлияят върху дългосрочното финансово представяне, устойчивостта и създаването на стойност. Ясно формулираните политики също така сигнализират за качеството на корпоративното управление, степента на регулаторна готовност и изложеността на преходни и физически рискове, свързани с екологичните въпроси.                                                                       |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                                           | ESRS E1-2, E2-1, E3-1, E4-1, E5-1   GRI 3-3   ESRS VSME B2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div>ОСНОВНИ</div> | <b>Емисии от обхват 1</b><br><b>/Количествен показател/</b>                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Определение</b>                                                                                     | Преки емисии на парникови газове (ПГ) от източници, притежавани или контролирани от организацията.                                                                                                                                                                               |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                                              | Общи брутни емисии на парникови газове от <b>Обхват 1</b> , изразени в tCO <sub>2</sub> e, обхващащи всички газове по Протокола от Киото. Изключва се CO <sub>2</sub> от изгаряне на биомаса. Включват се стационарно горене, превозни средства на компанията и процесни емисии. |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                                               | В случаите, когато е представена на съпоставима основа за няколко последователни години, тази информация позволява на инвеститорите да разберат преките емисии на парникови газове на компанията и да оценят напредъка в управлението и намаляването на тези емисии.             |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                                             | ESRS E1-8   GRI 305-1   SASB   IFRS S2   ESRS VSME B3                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div>ОСНОВНИ</div> | <b>Емисии от обхват 2</b><br><b>/Количествен показател/</b>                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Определение</b>                                                                                     | Непреки емисии на парникови газове (ПГ), произтичащи от закупената електроенергия, топлина или пара, консумирани от организацията.                                                                                                                                   |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                                              | Оповестяване на емисиите от <b>Обхват 2</b> както по подход „на база местоположение“ (location-based), така и по подход „на база пазар“ (market-based), изразени в tCO <sub>2</sub> e                                                                                |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                                               | В случаите, когато е представена на съпоставима основа за няколко последователни години, тази информация позволява на инвеститорите да разберат преките емисии на парникови газове на компанията и да оценят напредъка в управлението и намаляването на тези емисии. |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                                             | ESRS E1-8   GRI 305-2   SASB   IFRS S2   ESRS VSME B3                                                                                                                                                                                                                |



|                                                                                   |                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <b>Интензитет на емисиите на парникови газове</b><br>/Количествен показател/                                                            |
| <b>Определение</b>                                                                | Емисии на парникови газове спрямо приходите.                                                                                            |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                         | Общи емисии от <b>Обхват 1 и Обхват 2 (Scope 1 и 2)</b> , изразени в tCO <sub>2</sub> e, разделени на нетните приходи (в милиони евро). |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                          | Показва ефективността и напредъка в усилията за декарбонизация.                                                                         |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                        | ESRS E1-8   GRI 305-4   SASB   IFRS S2   ESRS VSME B3                                                                                   |

|                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <b>Емисии от обхват 3</b><br>/Количествен показател/                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Определение</b>                                                                | Непреки емисии на парникови газове (ПГ) от веригата на стойността, както във възходящото, така и в низходящото направление („нагоре“ и „надолу“ по веригата).                                                                                                                                                                                        |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                         | Общи емисии на парникови газове от <b>Обхват 3 (Scope 3)</b> , изразени в tCO <sub>2</sub> e, по приложимите категории, определени от Протокола за парниковите газове (GHG Protocol) (напр. закупени стоки и услуги, пътувания, отпадъци, използване на продадени продукти). Описание на границите, източниците на данни и използваните методологии. |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                          | Предоставя цялостна картина на климатичното въздействие на организацията и ефективността на нейната верига на доставки.                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                        | ESRS E1-8   GRI 305-3   SASB   IFRS S2   ESRS VSME B3                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <b>Финансирани емисии</b><br>/Количествен показател/<br><br><i><b>Приложими сектори</b></i><br><i>Финансов сектор - банки, управители на активи, собственици на активи, застрахователни дружества и други кредитиращи или инвестиционни организации.</i> |
| <b>Определение</b>                                                                  | Емисии на парникови газове (ПГ), свързани с инвестиционните и кредитните портфейли (специфична категория емисии от обхват 3).                                                                                                                            |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                           | Финансираните емисии (в tCO <sub>2</sub> e), оценени в съответствие с методологията на PCAF. Оповестяване на обхвата, ключовите допускания и тенденциите.                                                                                                |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                            | Показва изложеността на преходни рискове и съответствието с принципите на устойчивото финансиране.                                                                                                                                                       |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                          | ESRS E1-8   GRI 305-3   SASB FN-CB-410a.1&2   IFRS S2                                                                                                                                                                                                    |

|                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <b>Потребление на енергия</b><br>/Количествен показател/                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Определение</b>                                                                  | Енергия, консумирана от закупени, придобити или самостоятелно произведени енергийни източници, както от възобновяеми източници (напр. вятърна, слънчева, водна, геотермална, биомаса и др.), така и от невъзобновяеми източници (напр. въглища, нефт, природен газ, електроенергия, отопление, охлаждане, пара и др.). |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                           | Общо количество консумирана енергия (в MWh) в рамките на организацията, дял на консумираната електроенергия и дял на консумираната енергия от възобновяеми източници.                                                                                                                                                  |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                            | Демонстрира ефективното използване на ресурсите, оперативното представяне, съгласуваността с климатичната стратегия и напредъка в прехода към нисковъглеродни енергийни системи.                                                                                                                                       |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                          | ESRS E1-7   GRI 302-1   SASB   IFRS S2  ESRS VSME B3                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <div>  <div>РАЗШИРЕНИ</div> </div> | <div> <div>Рискове и възможности, свързани с климатичните промени</div> <div>/Качествен показател/</div> </div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <div> <div>Определение</div> </div>                                                                                 | <div> <p>Рисковете и възможностите, свързани с изменението на климата, се отнасят до потенциални отрицателни или положителни събития и променящи се пазарни условия, произтичащи от климатичните промени, които могат да повлияят върху финансовата стабилност, представянето и дългосрочната устойчивост на организацията.</p> <p>Климатичните рискове обикновено се разделят на две основни категории: <b>рискове на прехода</b> и <b>физически рискове</b>.</p> <p><b>Рискове</b> възникват във връзка с прехода към нисковъглеродна икономика и могат да включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Политически и правни рискове</b> — нови регулации, механизми за ценообразуване на въглеродните емисии или изисквания за съответствие, насочени към смекчаване на климатичните промени или подпомагане на адаптацията.</li> <li>• <b>Технологични рискове</b> — нововъзникващи технологии, които позволяват нисковъглеродни или енергийно ефективни решения и могат да променят пазарната динамика или конкурентоспособността.</li> <li>• <b>Пазарни рискове</b> — промени в търсенето и предлагането, структурите на разходите или предпочитанията на клиентите, обусловени от климатични съображения.</li> <li>• <b>Репутационни рискове</b> — променящи се очаквания на заинтересованите страни относно климатичното въздействие на организацията, нейните амбиции и предприетите действия.</li> </ul> <p><b>Физическите рискове</b> се отнасят до преките въздействия на климатичните промени върху дейността, активите и веригата на стойността на организацията, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Остри рискове</b> — въздействия от екстремни метеорологични събития като бури, наводнения или горещи вълни.</li> <li>• <b>Хронични рискове</b> — дългосрочни промени в климатичните модели, като повишаване на температурите или промени в режимите на валежите.</li> </ul> </div> |
| <div> <div>Какво да се отчита</div> </div>                                                                          | <div> <p>Описание на идентифицираните климатични рискове и възможности, включително времевите хоризонти, както и очертаване на управленските и стратегическите подходи за тяхното управление.</p> </div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <div> <div>Значимост за инвеститори/емитенти</div> </div>                                                           | <div> <p>Позволява оценка на надеждността на преходните планове на организацията, силата на нейното управление на риска и способността ѝ да се адаптира към развиващите се регулаторни, технологични и пазарни условия. Подпомага по-информираното разпределение на капитала чрез открояване на изложеността на фактори, които могат да повлияят върху рентабилността, оперативната непрекъснатост или стратегическото позициониране, като например въздействия от затягане на регулациите за въглеродните емисии, включително въглеродно ценообразуване, регулаторни санкции или рискове от обезценени активи. Също така предоставя информация за начина, по който физическите климатични рискове се отчитат в планирането на непрекъсваемостта на бизнеса и устойчивостта.</p> </div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <div> <div>Съответни стандарти</div> </div>                                                                         | <div> <p>ESRS E1-2   IFRS S2   GRI 201-2   SASB   ESRS VSME C4</p> </div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <b>Управление на климатичните промени</b><br>/Качествен показател/                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Определение</b>                                                                | Управлението на изменението на климата се отнася до стратегиите, действията и процесите, които организацията използва, за да адресира рисковете и възможностите, свързани с климатичните промени, и да намали своето въздействие върху околната среда.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                         | Описание на подхода на организацията към управлението на климатичните рискове, възможности и въздействия, включително нейната управленска структура, разпределението на отговорностите и стратегическите цели. Това включва информация за ключовите политики, процеси и действия, прилагани за намаляване на емисиите на парникови газове, повишаване на устойчивостта и подпомагане на прехода към нисковъглеродна икономика. Подлежат на отчитане и напредъкът спрямо климатичните цели, разпределението на ресурсите, както и начинът, по който климатичните съображения са интегрирани в бизнес планирането, инвестиционните решения и управлението на риска. |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                          | <p>Предоставя информация за това доколко ефективно организацията се подготвя за и реагира на рисковете и възможностите, свързани с климата, които могат да окажат съществено влияние върху дългосрочното финансово представяне и устойчивост.</p> <p>Демонстрира надеждността на преходните планове на компанията, усилията за намаляване на емисиите и стратегическата съгласуваност с развиващите се пазарни и регулаторни очаквания.</p> <p>Подпомага инвеститорите при оценката на бъдещата изложеност на рискове, капиталовите потребности и способността на организацията да поддържа конкурентоспособност в нисковъглеродна икономика.</p>                 |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                        | ESRS E1-1, E1-3, E1-4, E1-5   IFRS S2   GRI 201-2   SASB   ESRS VSME C3, C4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                                                                     |                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
|  | <b>Водочерпене</b><br>/Количествен показател/                           |
| <b>Определение</b>                                                                  | Общо количество изтеглена вода в рамките на дейността на организацията. |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                           | Обемът на водата (в м³), изтеглена в границите на организацията.        |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                            | Показва оперативното въздействие върху водните ресурси.                 |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                          | ESRS E3-4   GRI 303-3   SASB   IFRS S2   ESRS VSME B6                   |

|                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <b>Консумация на вода</b><br>/Количествен показател/ <p><i>Приложими сектори</i><br/> Сектори с интензивно потребление на вода като селско стопанство, хранително-вкусова промишленост и напитки, минна индустрия, енергетика и комунални услуги, химическа промишленост, материали, производство и текстил/облекло.</p> |
| <b>Определение</b>                                                                  | Общо количество изтеглена и консумирана вода в рамките на дейността на организацията.                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                           | Консумацията на вода (в м³) се изчислява като разлика между изтеглената вода и водата, върната (отведена) от производствените процеси.                                                                                                                                                                                   |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                            | Показва оперативното въздействие върху природните ресурси и изложеността на местен воден стрес.                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                          | ESRS E3-4   GRI 303-5   SASB   IFRS S2   ESRS VSME B6                                                                                                                                                                                                                                                                    |



|                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Въздействие върху биоразнообразието и екосистемите</b><br/>/Качествен показател/</p> <p><i>Приложими сектори</i><br/>Сектори с интензивно използване на природни ресурси и земя като земеделие, минна индустрия, енергетика, строителство, недвижими имоти, инфраструктура, химическа промишленост, както и хранително-вкусова промишленост и напитки.</p> |
| Определение                                                                       | Въздействието на дейностите на компанията и на дейностите по нейната верига на стойността върху биоразнообразието и природните екосистеми.                                                                                                                                                                                                                       |
| Какво да се отчита                                                                | Оповестяване на операции, разположени в или в близост до защитени територии, значими въздействия върху биоразнообразието и предприети мерки за възстановяване.                                                                                                                                                                                                   |
| Значимост за инвеститори/емитенти                                                 | Показва ангажираност към опазването на околната среда и изложеността на рискове, свързани със загубата на биоразнообразие.                                                                                                                                                                                                                                       |
| Съответни стандарти                                                               | ESRS E4-3   GRI 304-2   SASB   IFRS S2   ESRS VSME B5                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                   |                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Генерирани отпадъци</b><br/>/Количествен показател/</p>                                                                                                             |
| Определение                                                                       | Общо количество отпадъци, генерирани и управлявани от организацията, класифицирани по вид и метод на третиране.                                                           |
| Какво да се отчита                                                                | Общо количество генерирани отпадъци (в тонове), дял на повторно използваните/ рециклираните/оползотворените отпадъци (%), както и разбивка на опасни и неопасни отпадъци. |
| Значимост за инвеститори/емитенти                                                 | Демонстрира прилагането на принципите на кръговата икономика и съответствието с регулаторните изисквания.                                                                 |
| Съответни стандарти                                                               | ESRS E5   GRI 306-3   SASB   IFRS S2   ESRS VSME B7                                                                                                                       |

|                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Вложени материали</b><br/>/Количествен и качествен показател/</p> <p><i>Приложими сектори</i><br/>Производство и строителство, както и сектори и индустрии, където използването на материали е съществено за дейността на предприятието.</p>                                                                                                  |
| Определение                                                                         | Използване на рециклируеми и възобновяеми материали в производството на основните продукти на компанията.                                                                                                                                                                                                                                           |
| Какво да се отчита                                                                  | <p>Тегло на материали в производствената дейност – по вид възобновяеми и невъзобновяеми.</p> <p>Процент на рециклираните входящи материали, използвани за производството на основните продукти и услуги на организацията.</p> <p>Инициативи за прилагане на принципите на кръговата икономика и ефективност в използването на първични ресурси.</p> |
| Значимост за инвеститори/емитенти                                                   | Демонстрира ангажираност към устойчивото снабдяване с първични ресурси и подходите за прилагане на кръгова икономика.                                                                                                                                                                                                                               |
| Съответни стандарти                                                                 | ESRS E5   GRI 301-1, 2   SASB   IFRS S2   ESRS VSME B7                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Устойчиви опаковки</b><br/>/Количествен и качествен показател/</p> <p><i>Приложими сектори</i><br/>Сектори с интензивно използване на опаковки като хранително-вкусова промишленост и напитки, потребителски стоки, търговия на дребно, фармацевтична промишленост, химическа промишленост, козметика и електронна търговия/логистика.</p> |
| Определение                                                                       | Използване на рециклируеми и възобновяеми материали в опаковките.                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Какво да се отчита                                                                | Процент на рециклируеми/многократно използвани опаковки и инициативи за намаляване на пластмасите за еднократна употреба.                                                                                                                                                                                                                        |
| Значимост за инвеститори/емитенти                                                 | Демонстрира ангажираност към кръговата икономика и намаляването на отпадъците.                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Съответни стандарти                                                               | ESRS E5   GRI 301-3   SASB   IFRS S2   ESRS VSME B7                                                                                                                                                                                                                                                                                              |



СОЦИАЛНИ ПОКАЗАТЕЛИ

|                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Социални политики</b><br/>/Качествен показател/</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Определение                                                                        | <p>Изявление на организацията, което определя нейните ангажименти, принципи и отговорности към работната сила и по-широките социални въздействия. Обикновено обхваща области като здраве и безопасност при работа, многообразие и приобщаване, обучение и развитие на служителите, зачитане и защита на правата на човека, както и други практики, които насърчават справедливо отношение, благосъстояние и устойчиво управление на работната сила в рамките на организацията и нейните бизнес взаимоотношения.</p> <p>В зависимост от разглежданите аспекти наименованието на социалната политика може да варира. Например тя може да бъде обозначена като <i>Политика за правата на човека</i>, <i>Политика по човешките ресурси</i>, <i>Политика за здраве и безопасност при работа</i> или друга сходна политика, отразяваща конкретните социални теми и поетите ангажименти.</p> |
| Какво да се отчита                                                                 | Описание на целите и ключовите ангажименти на социалната политика, нейния обхват на приложение и управленските механизми, включително отговорността на най-високо управленско ниво. Оповестяването следва също да обяснява как политиката адресира области като здраве и безопасност, многообразие и приобщаване, обучение и развитие на работната сила и правата на човека, както и как тези ангажименти се прилагат, наблюдават и преразглеждат на практика.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Значимост за инвеститори/емитенти                                                  | Предоставя информация за начина, по който организацията управлява рисковете, свързани с работната сила, социалните и репутационните рискове, които могат да повлияят върху производителността, оперативната непрекъснатост и дългосрочното създаване на стойност. Те също така отразяват качеството на корпоративното управление и управлението на човешкия капитал, като подпомагат регулаторното съответствие, доверието на заинтересованите страни и способността на организацията устойчиво да привлича, задържа и развива таланти.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Съответни стандарти                                                                | ESRS S1-1   GRI 3-3   ESRS VSME C6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div>ОСНОВНИ</div> | <b>Състав и разнообразие на работната сила</b><br>/Количествен показател/                                                                                                                                                                                       |
| <b>Определение</b>                                                                                   | Разпределение на служителите по пол, възрастова група, длъжностна категория и вид заетост.                                                                                                                                                                      |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                                            | Брой и процент на служителите по пол и категория (висш мениджмънт, среден мениджмънт, служители без управленски функции). Оповестяване на заетост на пълно спрямо непълно работно време, постоянна спрямо временна заетост, както и показатели за многообразие. |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                                             | Показва степента на приобщаване, равните възможности и многообразието в рамките на организацията, което подпомага иновациите и репутацията.                                                                                                                     |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                                           | ESRS S1-6   GRI 405-1   SASB   IFRS S1  ESRS VSME C5                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div>ОСНОВНИ</div> | <b>Текучество и задържане на служители</b><br>/Количествен показател/                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Определение</b>                                                                                   | <p>Годишният процент на напуснали служители и новоназначени, представен като дял от общата работна сила, отразява общата мобилност на персонала.</p> <p>Текучеството на служителите може да бъде в две форми:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Доброволно текучество: делът на служителите, които напускат организацията по собствено желание през отчетния период.</li> <li>Недоброволно текучество: делът на служителите, чието трудово правоотношение е прекратено от организацията през отчетния период поради фактори като незадоволително представяне, нарушения, неспазване на вътрешни политики или организационни решения (напр. реструктуриране или съкращения).</li> </ul> |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                                            | Брой и процент на текучество на служителите по пол, възрастова група и регион. Когато е възможно се включват основните причини за доброволното текучество.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                                             | Показва удовлетвореността на служителите, стабилността на работната сила и ефективността на практиките по управление на човешките ресурси.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                                           | ESRS S1-7   GRI 401-1   SASB   IFRS S1  ESRS VSME B8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                        |                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div>ОСНОВНИ</div> | <b>Колективни трудови договори</b><br>/Количествен показател/                                                                                                                      |
| <b>Определение</b>                                                                                     | Писмено споразумение между работодателя и представителите на работниците, което определя условията на труд, условията на заетост и съответните права и задължения на двете страни. |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                                              | Процент на служителите, обхванати от колективни трудови договори.                                                                                                                  |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                                               | Показва ангажираността на компанията към справедливи трудови практики, стабилни трудови отношения и съответствие с международните трудови стандарти.                               |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                                             | ESRS S1-8   GRI 2-30, GRI 407-1   SASB   ESRS VSME B10                                                                                                                             |



|                                                                                   |                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <b>Обучение и развитие</b><br>/Количествен показател/                                                     |
| <b>Определение</b>                                                                | Брой часове обучение, предоставени на служителите годишно, по пол и категория.                            |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                         | Среден годишен брой обучителни часове на служител, общ брой участници и инвестиции в обучение и развитие. |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                          | Показва ангажираност професионалното развитие на служителите и дългосрочна заетост.                       |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                        | ESRS S1-9   GRI 404-1   SASB   IFRS S1  ESRS VSME B10                                                     |

|                                                                                   |                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <b>Здраве и безопасност</b><br>/Количествен показател/                                                                                                 |
| <b>Определение</b>                                                                | Показатели за здравето и безопасността при работа в рамките на дейността на организацията.                                                             |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                         | Честота на регистрираните трудови злополуки (RIR), честота на злополуки с отсъствие от работа (LTIFR) и общ брой трудови инциденти или смъртни случаи. |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                          | Отразява управлението на риска, културата на безопасност на работното място и съответствието с трудовите стандарти.                                    |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                        | ESRS S1-14   GRI 403-9   SASB   IFRS S1  ESRS VSME B9                                                                                                  |

|                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <b>Разлика в заплащането между половете</b><br>/Количествен показател/                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Определение</b>                                                                  | Сравнение на нивата на възнаграждение между половете.                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                           | Процентно съотношение на разликата между доходите на мъжете и жените. Изчислява се като разликата между средната брутна почасова заплата на мъжете и тази на жените, разделена на средната брутна почасова заплата на мъжете и умножена по 100, за да се изрази резултатът в проценти.                                                                 |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                            | Подчертава справедливостта, приобщаването и равенството в практиките за възнаграждение. Подпомага идентифицирането на потенциални рискове от дискриминация, които могат да навредят на репутацията, да създадат правни рискове и да повлияят върху способността за привличане и задържане на таланти, с пряко отражение върху финансовото представяне. |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                          | ESRS S1-16   GRI 405-2   ESRS VSME B10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <b>Социално представяне на доставчиците и оценка</b><br>/Количествен и качествен показател/                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Определение</b>                                                                  | Процеси и практики на организацията за оценка, наблюдение и управление на социалните въздействия и рискове, свързани с нейните доставчици и бизнес партньори. Обикновено това включва оценка на съответствието на доставчиците със социални критерии като трудови права, здраве и безопасност, условия на труд, права на човека и етично поведение, както и интегриране на тези съображения в подбора на доставчици, договарянето и текущото управление на взаимоотношенията. |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                           | Процент на доставчиците, оценени по социални показатели, брой извършени одити и въведени подобрения или коригиращи мерки.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                            | Показва отговорно управление на веригата на доставки и дължима грижа по отношение на правата на човека.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                          | ESRS S2-1   GRI 414-1   SASB   IFRS S1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Инвестиции и въздействие върху местните общности</b><br/>/Количествени и качествени показатели/</p> <p><i>Приложими сектори</i><br/>Сектори със значимо локално и социално въздействие - като добивни дейности (минно дело, нефт и газ), енергетика и комунални услуги, инфраструктура и строителство, недвижими имоти, производство, интензивно и мащабно земеделие.</p> |
| Определение                                                                       | Оценка на въздействието на организацията върху местните общности, включително приноса ѝ към социалното развитие и инициативите за ангажиране на общностите.                                                                                                                                                                                                                     |
| Какво да се отчита                                                                | Представяне на идентифицираните положителни и отрицателни социални и икономически въздействия, използваните инструменти и механизми за ангажиране с местните общности, общата парична стойност на инвестициите в общността и примери за ключови инициативи с измерими резултати.                                                                                                |
| Значимост за инвеститори/емитенти                                                 | Демонстрира корпоративна отговорност, местна ангажираност и социален лиценз за опериране.                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Съответни стандарти                                                               | ESRS S3   GRI 413-1   SASB   IFRS S1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Качество и безопасност на продуктите</b><br/>/Качествен показател/</p> <p><i>Приложими сектори</i><br/>Сектори, ориентирани към потребителите и подложени на продуктови регулации, включително хранително-вкусова промишленост и напитки, фармацевтична промишленост, медицински изделия, химическа промишленост, автомобилостроене, потребителски стоки, електроника и търговия на дребно.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Определение                                                                        | Политиките, процесите и контролните механизми, които организацията прилага, за да гарантира, че продуктите отговарят на определени стандарти за качество, както и за да идентифицира, наблюдава и ограничава непредвидени рискове за здравето или безопасността на крайните потребители. Това включва съответствие с приложимите регулаторни изисквания, контрол и тестване на качеството, както и механизми за откриване на дефекти или неизправности. Изтеглянията на продукти (recalls) са ключова коригираща мярка в тази рамка и включват изнемване на продукти от клиентите поради проблеми с безопасността или качеството, често съпроводени с подходящи коригиращи действия или компенсации. |
| Какво да се отчита                                                                 | Политики, процедури и цялостен подход за управление на факторите, свързани с качеството и безопасността на продуктите, включително как рисковете за потребителите се идентифицират, оценяват и ограничават по целия жизнен цикъл на продукта. Оповестяванията следва също да обхващат механизмите за мониторинг, инциденти или случаи на несъответствие, изтегляния на продукти през отчетния период и предприетите коригиращи или превантивни действия.                                                                                                                                                                                                                                             |
| Значимост за инвеститори/емитенти                                                  | Засяга доверието на потребителите, регулаторното съответствие и изложеността на правни и репутационни рискове, които могат да имат пряко въздействие върху финансовото представяне и дългосрочната стойност.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Съответни стандарти                                                                | ESRS S4   GRI 416-1, 416-2   SASB                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div> <div>СЕКТОРНО-СПЕЦИФИЧНИ</div> </div> | <div> <div>Маркетингови практики</div> <div>/Качествен показател/</div> </div> <div> <div>Приложими сектори</div> <div>Сектори, ориентирани към потребителите и подложени на строга регулация, включително потребителски стоки, хранително-вкусова промишленост и напитки, фармацевтична промишленост, здравеопазване, финансови услуги, телекомуникации и дигитални/онлайн услуги.</div> </div>                                                                                                                                          |
| <div>Определение</div>                                                                                                        | <div>Действията, които организацията предприема за комуникиране и популяризиране на характеристиките и качествата на своите продукти и услуги по достоверен, прозрачен и отговорен начин. Това включва гарантиране, че маркетингът и рекламата не са подвеждащи, зачитат правата на потребителите и защитата на личните данни и са в съответствие с приложимото законодателство и етичните стандарти, включително обосноваността на твърденията, свързани с устойчивостта.</div>                                                          |
| <div>Какво да се отчита</div>                                                                                                 | <div>Информация за политиките и процедурите, регулиращи маркетинговите практики, включително как те осигуряват достоверна, прозрачна и отговорна комуникация с потребителите, обхващаща както маркетинговите, така и етикетиралщите практики. Оповестяванията следва също да адресират начина, по който се идентифицират и управляват рисковете, свързани с подвеждащ или нелоялен маркетинг, съответствието с приложимите закони и стандарти и, когато е приложимо, случаите на несъответствие и предприетите коригиращи действия.</div> |
| <div>Значимост за инвеститори/емитенти</div>                                                                                  | <div>Показва как организацията управлява доверието на потребителите, регулаторното съответствие и репутационния риск, отразява доброто корпоративно управление и намалява риска от правни санкции и негативни реакции от страна на потребителите.</div>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <div>Съответни стандарти</div>                                                                                                | <div>ESRS S4   GRI 417-1   SASB</div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |



ПОКАЗАТЕЛИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

|                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div> <div>ОСНОВНИ</div> </div> | <div> <div>Политики за бизнес етика</div> <div>/Качествен показател/</div> </div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <div>Определение</div>                                                                                              | <div>Изявление, което определя принципите, ценностите и стандартите за поведение на организацията и насочва етичното поведение в рамките на нейната дейност и бизнес взаимоотношения. Обикновено обхваща области като почтеност, борба с корупцията и подкупите, конфликти на интереси, лоялна конкуренция, спазване на законите и регулациите, както и механизми за докладване и разглеждане на неетично поведение.</div>                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <div>Какво да се отчита</div>                                                                                       | <div>Информация за международните или националните закони, стандарти или рамки за бизнес етика, които организацията признава или към които се ангажира, заедно с основните принципи, насочващи нейните етични практики и дейности. Това следва да включва и информация за ангажименти като надлежна проверка (due diligence) или прилагане на принципа на предпазливост, организационното ниво, на което тези ангажименти се одобряват, както и начина, по който изискванията за бизнес етика се комуникират към служителите, бизнес партньорите и други релевантни заинтересовани страни, като се отбелязва, че тези принципи често са заложиени в корпоративен кодекс за поведение.</div> |
| <div>Значимост за инвеститори/емитенти</div>                                                                        | <div>Отразява етичното поведение и почтеността на организацията, като намалява репутационните и правните рискове. Демонстрира силата на корпоративното управление, вътрешния контрол и етичната култура, като подкрепя доверието на заинтересованите страни, регулаторното съответствие и устойчивостта на дейността и бизнес взаимоотношенията на организацията.</div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <div>Съответни стандарти</div>                                                                                      | <div>ESRS G1-1   GRI 205-1   ESRS VSME C6</div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |



|                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div>ОСНОВНИ</div> | <b>Нарушения на бизнес етиката</b><br>/Количествен показател/                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Определение</b>                                                                                   | Действия или практики, които нарушават етичните принципи на организацията, кодексите за поведение или приложимите закони и стандарти, като корупция, подкупи, измами, конфликти на интереси или антиконкурентно поведение.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                                            | Обща стойност на наложените глоби и санкции, изразена в евро (€), както и броят на потвърдените случаи или осъдителни решения за нарушения на законодателството за борба с корупцията и подкупите през отчетния период. Когато е приложимо, може да се предостави информация за финансови загуби, свързани с нарушения на бизнес етиката, включително загуби, произтичащи от практики като картели, фиксиране на цени, монополно или антиконкурентно поведение, измами, търговия с вътрешна информация, пазарни манипулации, неправомерни практики, корупция и подкупи. |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                                             | Подчертава изложеността на организацията на правни, финансови и репутационни рискове, които могат съществено да повлияят върху представянето и дългосрочната стойност.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                                           | ESRS G1-4  GRI 205-3  GRI 206-1 SASB   ESRS VSME B11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                                                                                      |                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div>ОСНОВНИ</div> | <b>Състав и многообразие на управителния орган</b><br>/Количествен показател/                                          |
| <b>Определение</b>                                                                                   | Структура, размер, независимост и разнообразие на състава на управителния орган.                                       |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                                            | Брой членове, дял на независимите директори, съотношение на разнообразието по пол и средна продължителност на мандата. |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                                             | Показва ангажимента на организацията към балансирано управление и ефективен надзор.                                    |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                                           | ESRS G1-1   GRI 405-1   SASB   IFRS S1  ESRS VSME C9                                                                   |

|                                                                                                        |                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div>ОСНОВНИ</div> | <b>Механизми за подаване на сигнали</b><br>/Качествен показател/                                                                                                              |
| <b>Определение</b>                                                                                     | Процесът, който позволява на служителите и външните заинтересовани страни да подават сигнали за съмнения относно престъпно или неетично поведение в рамките на организацията. |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                                              | Потвърждение дали компанията разполага с механизми за подаване на сигнали (whistleblowing), както и с процеси за осигуряване на защита на подателите на сигнали.              |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                                               | Показва силно корпоративно управление, ефективно управление на етичните рискове и организационна култура, която подкрепя прозрачността и отчетността.                         |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                                             | ESRS G1-1   GRI 2-26   SASB                                                                                                                                                   |

|                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <div>СЕКТОРНО-СПЕЦИФИЧНИ</div> | <b>Поверителност на данните и киберсигурност</b><br>/Качествен показател/                                                                                                                                                                                |
|                                                                                                                    | <b>Приложими сектори</b><br><i>Сектори с интензивно използване на данни и дигитално ориентирани дейности, включително финансови услуги, информационни технологии, телекомуникации, здравеопазване, електронна търговия, медии и дигитални платформи.</i> |
| <b>Определение</b>                                                                                                 | Системи и политики за осигуряване на защита на данните и управление на киберсигурността.                                                                                                                                                                 |
| <b>Какво да се отчита</b>                                                                                          | Брой на нарушенията на сигурността на данните или киберинцидентите, обхват на обученията за служителите и политики за защита на личните данни                                                                                                            |
| <b>Значимост за инвеститори/емитенти</b>                                                                           | Показва управлението на риска, доверието на клиентите и съответствието със законодателството за защита на данните.                                                                                                                                       |
| <b>Съответни стандарти</b>                                                                                         | ESRS S4-3   GRI 418-1   SASB   IFRS S1                                                                                                                                                                                                                   |

| Показател за отчитане                                  | Ниво                | Тип                                | Съответствие с регламентите на ЕС и рамките за отчитане на ESG |      |     |      |      |
|--------------------------------------------------------|---------------------|------------------------------------|----------------------------------------------------------------|------|-----|------|------|
|                                                        |                     |                                    | ESRS                                                           | VSME | GRI | SASB | IFRS |
| Обща информация                                        |                     |                                    |                                                                |      |     |      |      |
| ESG Надзор и управленска отговорност                   | Основен             | Описание                           | ✓                                                              |      | ✓   | ✓    |      |
| Възнаграждения, свързани с ESG                         | Разширен            | Описание                           | ✓                                                              |      | ✓   |      |      |
| Стратегия, бизнес модел и верига на стойността         | Разширен            | Описание                           | ✓                                                              |      | ✓   |      | ✓    |
| Ангажираност на заинтересованите страни                | Разширен            | Описание                           | ✓                                                              |      | ✓   | ✓    | ✓    |
| Оценка на съществеността                               | Разширен            | Описание                           | ✓                                                              |      | ✓   | ✓    | ✓    |
| ESG заверяване и верификация                           | Разширен            | Описание                           | ✓                                                              |      | ✓   | ✓    |      |
| Околна среда                                           |                     |                                    |                                                                |      |     |      |      |
| Политика за околната среда                             | Основен             | Описание                           | ✓                                                              | ✓    | ✓   |      |      |
| Емисии от обхват 1                                     | Основен             | Тонове CO <sub>2</sub> e           | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Емисии от обхват 2                                     | Основен             | Тонове CO <sub>2</sub> e           | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Интензитет на емисиите на парникови газове             | Разширен            | Тонове CO <sub>2</sub> e / приходи | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Емисии от обхват 3                                     | Разширен            | Тонове CO <sub>2</sub> e           | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Финансирани емисии                                     | Секторно-специфичен | Тонове CO <sub>2</sub> e           | ✓                                                              |      | ✓   | ✓    | ✓    |
| Потребление на енергия                                 | Основен             | MWh                                | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Рискове и възможности, свързани с климатичните промени | Разширен            | Описание                           | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Управление на климатичните промени                     | Разширен            | Описание                           | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Водочерпене                                            | Основен             | м <sup>3</sup>                     | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Консумация на вода                                     | Секторно-специфичен | м <sup>3</sup>                     | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Въздействие върху биоразнообразието и екосистемите     | Секторно-специфичен | Описание                           | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Генерирани отпадъци                                    | Основен             | тонове                             | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Вложени материали                                      | Секторно-специфичен | тонове                             |                                                                |      |     |      |      |
| Устойчиви опаковки                                     | Секторно-специфичен | %                                  | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Социална отговорност                                   |                     |                                    |                                                                |      |     |      |      |
| Социална политика                                      | Основен             | Описание                           | ✓                                                              | ✓    | ✓   |      |      |
| Състав и разнообразие на работната сила                | Основен             | Брой, %                            | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Текучество и задържане на служители                    | Основен             | %                                  | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Колективни трудови договори                            | Основен             | %                                  | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    |      |
| Обучение и развитие                                    | Основен             | Брой, часове                       | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Здраве и безопасност                                   | Основен             | Брой, %                            | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Разлика в заплащането между половете                   | Разширен            | %                                  | ✓                                                              | ✓    | ✓   |      |      |
| Социално представяне на доставчиците и оценка          | Разширен            | Описание, %                        | ✓                                                              |      | ✓   | ✓    | ✓    |
| Инвестиции и въздействие върху местните общности       | Секторно-специфичен | Описание, парична стойност         | ✓                                                              |      | ✓   | ✓    | ✓    |
| Качество и безопасност на продуктите                   | Секторно-специфичен | Описание                           | ✓                                                              |      | ✓   | ✓    |      |
| Маркетингови практики                                  | Секторно-специфичен | Описание                           | ✓                                                              |      | ✓   | ✓    |      |
| Корпоративно управление                                |                     |                                    |                                                                |      |     |      |      |
| Политика за бизнес етика                               | Основен             | Описание                           | ✓                                                              | ✓    | ✓   |      |      |
| Нарушения на бизнес етиката                            | Основен             | Брой, парична стойност             | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    |      |
| Състав и многообразие на управителния орган            | Основен             | Брой, %                            | ✓                                                              | ✓    | ✓   | ✓    | ✓    |
| Механизми за подаване на сигнали                       | Основен             | Описание                           | ✓                                                              |      | ✓   | ✓    |      |
| Поверителност на данните и киберсигурност              | Секторно-специфичен | Описание                           | ✓                                                              |      | ✓   | ✓    | ✓    |



# ПРИЛОЖЕНИЯ



ПРИЛОЖЕНИЕ 1:

РЕГУЛАТОРНА СРЕДА В ЕС.

РАМКИ И СТАНДАРТИ ЗА ОТЧИТАНЕ

Европейски регулации,

свързани с отчитането на

устойчивостта

Директива за корпоративното отчитане на устойчивостта (CSRD)



Компании в обхват: Големи компании от ЕС с над 1 000 служители и над 450 милиона евро нетен оборот, както и компании извън ЕС със значими операции/оборот в ЕС.

Директивата за корпоративното отчитане на устойчивостта (CSRD) беше приета от **Европейския съюз** с цел да подобри наличността, последователността и надеждността на информацията за устойчивостта и да подпомогне информираното вземане на решения от страна на инвеститори и други заинтересовани страни. Тя е част от по-широкия политически дневен ред на ЕС за насърчаване на устойчивото финансиране, дългосрочното създаване на стойност и икономическата устойчивост.

CSRD заменя и значително разширява **Директивата за нефинансово отчитане (NFRD)**. Докато NFRD се прилагаше за ограничен брой големи предприятия от обществен интерес и допускаше гъвкавост в подходите за отчитане, CSRD въведе по-подробни и стандартизирани изисквания за отчитане на устойчивостта чрез Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS), както и въвеждане на изискване за изразяване на сигурност по устойчивостта и цифрово отчитане.

Въпреки че CSRD влезе в сила в началото на 2023 г., нейният **практически обхват и график за прилагане се развива във времето**. В отговор на опасенията, свързани с административната тежест и конкурентоспособността, ЕС прие редица промени за опростяване на законодателството през 2025г. като преразгледа и опрости редица регулации, свързани с устойчивостта, включително CSRD.

В резултат на тези промени **задължителният обхват на CSRD е значително стеснен**. Задълженията за отчи-

тане са насочени основно към най-големите компании — тези с **над 1 000 служители и значителен оборот** — над 450 милиона евро. Много други предприятия, включително публичните компании, които са МСП, бяха изключени от задължителния обхват. Другата съществена промяна в CSRD е въвеждането на понятието „защитено предприятие“ - компаниите, които са задължени да се отчитат нямат право да изискват от компаниите по веригата на стойност, които са извън обхвата на задължителното отчитане, повече информация, отколкото се изисква съгласно доброволните стандарти. Въвеждането на концепцията за защитено предприятие е сериозна крачка към защита на предприятията извън обхвата на задължителното отчитане, в т. ч. МСП, които ще имат право да откажат да предоставят информация, надхвърляща посочената в доброволните стандарти, в отговор на искане, отправено за целите на отчитането във връзка с устойчивостта.

Въпреки намаляването на обхвата, CSRD остава **централната рамка на ЕС за отчитане на устойчивостта**, установявайки обща отправна точка за начина, по който компаниите оповестяват въздействията, рисковете и възможностите, свързани с устойчивостта. Промените водят до много по-съществена роля на доброволните стандарти.



## Таксономия на ЕС



**Компании в обхват:** Компании от реалния сектор, както и участници на финансовите пазари (управляващи активи, банки, застрахователни дружества, инвестиционни посредници, пенсионни фондове и други посредници, които предлагат финансови продукти или управляват инвестиции), попадащи в обхвата на CSRD.

Регламентът на ЕС за Таксономията беше публикуван в Официален вестник на Европейския съюз на 22 юни 2020 г. и влезе в сила на 12 юли 2020 г. Той служи като референтна рамка за пазарните участници, като установява единна класификационна система, която определя условията, при които дадена икономическа дейност може да бъде считана за екологично устойчива.

Съгласно Регламента една икономическа дейност се счита за устойчива, ако:

- допринася съществено за поне една от шестте екологични цели;
- не нанася значителна вреда на нито една от останалите екологични цели („да не се нанася значителна вреда“ - Do No Significant Harm, DNSH);
- спазва минималните социални и управленски гаранции, определени на ниво ЕС.

Регламентът идентифицира шест екологични цели:

1. Сметчане на изменението на климата
2. Адаптация към изменението на климата
3. Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси
4. Преход към кръгова икономика
5. Предотвратяване и контрол на замърсяването
6. Опазване и възстановяване на биоразнообразието и екосистемите

Освен това Регламентът за Таксономията въвежда ангажимент за компаниите, които са задължени да изготвят отчет за устойчивост съгласно CSRD, да оповестяват и информация относно степента, в която техните дейности и инвестиции са свързани с икономически дейности, класифицирани като екологично устойчиви съгласно Таксономията.

## Регламента относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (SFDR)



**Компании в обхват:** Всички участници на финансовите пазари, които управляват активи и финансовите съветници, които предоставят инвестиционни или застрахователни съвети

Регламентът относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (Sustainable Finance Disclosure Regulation - SFDR) (ЕС) 2019/2088 беше въведен от Европейския съюз през 2019 г. и се прилага от март 2021 г. Неговата цел е да повиши прозрачността на европейските капиталови пазари чрез стандартизиране на начина, по който финансовите участници оповестяват ESG рисковете и интегрирането на съображенията за устойчивост при вземането на инвестиционни решения. Това позволява на институционалните и индивидуалните инвеститори по-добре да сравняват, избират и наблюдават характеристиките за устойчивост на финансовите продукти.

SFDR се прилага за участниците на финансовите пазари, като управляващи активи, пенсионни фондове, банки и застрахователи, както и за финансовите съветници, които предоставят инвестиционни или застрахователни съвети като въвежда задължителни изисквания за оповестяване, свързани с устойчивостта. Като част от рамката участниците на финансовите пазари в обхвата на регламента са длъжни да класифицират финансовите продукти, които предлагат според техния профил на устойчивост: продукти по член 6 нямат специфичен ESG фокус, продукти по член 8 насърчават екологични или социални характеристики, а продукти по член 9 имат за цел устойчиви инвестиции.

Въпреки че SFDR се прилага пряко от участниците на финансовите пазари, той оказва значително непряко въздействие върху компаниите. Инвеститорите, попадащи в обхвата на SFDR, все по-често изискват висококачествени ESG данни от компаниите, в които инвестират, за да изпълнят собствените си задължения за оповестяване. По-специално, публичните компании следва да бъдат запознати с показателите за основни неблагоприятни въздействия (Principal Adverse Impact – PAI), които участниците на финансовите пазари са длъжни да отчитат за своите инвестиции. Тези показатели, които включват, както задължителни, така и доброволни метрики, играят ключова роля при оформянето на исканията за данни и ангажираността на инвеститорите.

## Директива за надлежна проверка на корпоративната устойчивост (CSDDD)



**Компании в обхват:** Много големи компании от ЕС с над 5 000 служители и нетен световен оборот над 1,5 милиарда евро, както и компании извън ЕС, които генерират същия оборот в ЕС.

В допълнение към развиващата се регулаторна рамка за ESG отчетност, представена от CSRD, ESRS, Таксономията на ЕС и SFDR, Европейският съюз въведе допълнително законодателство с цел засилване на отговорностите на компаниите при управлението на въздействията, свързани с устойчивостта. Ключова инициатива в този контекст е **Директивата за надлежна проверка на корпоративната устойчивост (CSDDD)**, която засилва корпоративната отчетност по отношение на неблагоприятните въздействия върху правата на човека, труда, социалните и екологичните аспекти **по цялата верига на стойността**. Директивата е тясно свързана с рамката на CSRD и допълва минималните гаранции, заложили в Таксономията на ЕС.

CSDDD въвежда **задължение за надлежна проверка, основано на оценка на риска**. То изисква компаниите да идентифицират, предотвратяват и ограничават отрицателните въздействия от своята дейност, от дейността на дъщерните си дружества и от бизнес партньорите си, както и да предприемат действия за тяхното отстраняване. Сред тези въздействия са например, детският и принудителният труд, небезопасните условия на труд, нарушенията на правата на човека, загубата на биоразнообразие, замърсяването и други екологични щети.

Съгласно Директивата компаниите трябва да интегрират надлежната проверка в своите политики и процеси, да приоритизират рисковете според тяхната сериозност

и вероятност и да предприемат мерки за предотвратяване или ограничаване на вредите. Те следва също да осигурят механизми за подаване на жалби и сигнали, да наблюдават ефективността на предприетите действия и да оповестяват публично релевантна информация.

CSDDD е съгласувана с международно признатите стандарти за отговорно бизнес поведение, включително **Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека**, както и **Насоките и ръководствата за надлежна проверка на ОИСР**. Тя се прилага за компании, установени в ЕС, както и за определени компании извън ЕС, опериращи в Съюза, без да подкопава съществуващите национални изисквания за надлежна проверка в някои държави на ЕС.

В рамките на промените за опростяване на законодателството през 2025г. обхватът на директивата беше стеснен и задълженията бяха опростени. По-специално **беше премахнато по-ранното изискване определени компании да приемат задължителен план за климатичен преход**, съгласуван с Парижкото споразумение. В настоящия си вид Директивата се фокусира върху основните задължения за надлежна проверка, свързани с идентифицирането и адресирането на неблагоприятните въздействия, без да предписва конкретни инструменти за климатично планиране.

Директивата въвежда и отговорности, свързани с корпоративното управление за членовете на управителните органи, включително надзор върху процесите по надлежна проверка и интегриране на съображенията за надлежна проверка в корпоративната стратегия. При вземане на решения в най-добрия интерес на компанията от директорите се очаква да отчитат последиците за правата на човека и околната среда. В обобщение, CSDDD цели да насърчи отговорното бизнес поведение и да подпомогне изграждането на по-устойчиви и отговорни вериги на стойността.





# Стандарти и рамки за отчитане на устойчивостта

## Български стандарти

### Национален (български) кодекс за корпоративно управление

Националният (български) кодекс за корпоративно управление представлява стандарт за добри практики и средство за комуникация между компании от различни държави. Той предоставя препоръки за начина, по който българските компании следва да прилагат най-добрите практики и принципи на корпоративното управление, включително в областта на устойчивото развитие. Правилата и нормите на Кодекса служат като стандарти за управление и надзор на публичните дружества и са доказали своята ефективност през годините. Кодексът се прилага на принципа „спазвай или обяснявай“, което означава, че компанията го прилага, а в случай на отклонение тяхното ръководство е длъжно да обясни причините за това. Компанията публикуват информация относно прилагането на Кодекса в своите годишни отчети и на интернет страниците си. Измененията и допълненията в Националния кодекс за корпоративно управление са приети от Националната комисия по корпоративно управление и са одобрени от Комисията за финансов надзор. Последната редакция на Кодекса е извършена през 2024 г.

## Международни стандарти

### Европейски стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS)



Ниво: Европейски съюз



Правна обвързаност: задължителни



Целева група: компании, попадащи в обхвата на CSRD

Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS) установяват хармонизирана рамка за отчитане на устойчивостта от компанията, попадащи в обхвата на Директивата за корпоративно отчитане на устойчивостта (CSRD), като представляват основен елемент от дневния ред на Европейския съюз за устойчиво финансиране. Разработени от Европейската консултативна група за финансово отчитане (EFRAG), ESRS са създадени с цел да отговорят на нуждите на широк кръг

ползватели на информация за устойчивостта, като същевременно са съгласувани със съществуващото законодателство на ЕС, включително Таксономията на ЕС и Регламента относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (SFDR).

Основен принцип на ESRS е подходът на двойната същественост, дефиниран като съчетание от същественост по отношение на въздействието и финансова същественост. В съответствие с CSRD компанията в нейния обхват са задължени да прилагат тези стандарти при оповестяването на информация за устойчивостта, което позволява на заинтересованите страни да оценяват представянето по устойчивост и въздействието на компанията.

Първият набор от ESRS, приет през юли 2023 г., включва 12 стандарта, независими от секторната принадлежност. Те обхващат два хоризонтални стандарта: ESRS 1, който определя общите изисквания и принципи за отчитане, и ESRS 2, който дефинира общите изисквания за оповестяване, включително основна информация относно управлението, стратегията и политиките на компанията в областта на устойчивостта. Останалите десет тематични стандарта предоставят подробни изисквания за оповестяване по екологични, социални и управленски въпроси. Резултатите от оценката на съществеността на компанията определят кои оповестявания по ESRS следва да бъдат включени в нейния отчет за устойчивост.

При разработването на ESRS е взето предвид законодателството и инициативите на ЕС в рамките на дневния ред за устойчиво финансиране, включително Таксономията на ЕС, SFDR и Директивата за надлежна проверка на корпоративната устойчивост (CSDDD), както и международни рамки за отчитане на устойчивостта като ISSB, TCFD и GRI, с цел подпомагане на оперативната съвместимост.

В отговор на опасенията, изразени от компанията относно сложността, административната тежест и практическата приложимост на съществуващите изисквания, Европейската комисия предложи редица промени за опростяване на законодателството през 2025г. и рационализиране на задълженията за отчитане на устойчивостта. В рамките на този процес Европейската консултативна група за финансово отчитане (EFRAG), която отговаря за разработването на ESRS, получи мандат да преразгледа и опрости стандартите. Очаква се нова, опростена версия на преработените ESRS да бъде приета през 2026 г. и да се прилагат за финансовата 2027г.

## Доброволен стандарт за отчитане на устойчивостта за малки и средни предприятия (VSME)



Ниво: Европейски съюз



Правна обвързаност: доброволен



Целева група: малки и средни предприятия (МСП)

Доброволният стандарт за отчитане на устойчивостта за малки и средни предприятия (VSME) беше разработен от EFRAG и одобрен от Европейската комисия с цел да предостави пропорционална и практична рамка за отчитане на устойчивостта за МСП. Той отговаря на нарастващото търсене на ESG информация от страна на бизнес партньори, финансови институции и инвеститори, въпреки че повечето МСП не подлежат на задължително отчитане съгласно CSRD.

VSME предлага опростена и модулна алтернатива на ESRS, съобразена с възможностите на по-малките компании. Стандартът позволява на МСП да отчетат ключова екологична и социална информация, както и въздействията върху бизнеса, свързани с устойчивостта, по начин, който е разбираем, съпоставим и пропорционален. Той се състои от **базов модул** с основни оповестявания и **разширен модул** с допълнителни показатели, които често се изискват от заинтересованите страни, като предоставя гъвкавост в зависимост от нуждите от отчитане.

На **30 юли 2025 г.** Европейската комисия прие **Препоръка (ЕС) 2025/1710**, с която насърчава малките и средните предприятия, които не се търгуват на регулиран пазар, както и микропредприятията, да прилагат стандарта VSME на доброволна основа. Макар и необвързваща, препоръката подпомага пазарното приемане на VSME и призовава големите компании и финансовите институции да прилагат принципа на пропорционалност, като ограничават исканията си за данни за устойчивост от МСП и от компании извън обхвата на CSRD до информация, съответстваща на оповестяванията по VSME.

След приемането на промените в CSRD ролята на доброволните стандарти значително ще бъде много по-съществена. Доброволният стандарт за МСП приет през 2025г. бе разработен за използване от компании с по-малко от 250 служители. След ревизията на CSRD всички компании, които имат под 1000 служители и 450 милиона евро приходи ще имат възможност да го използват.

## Стандарти на Глобалната инициатива за отчитане (GRI Standards)



Ниво: световно



Правна обвързаност: доброволни



Целева група: прилагат се от частния сектор

Глобалната инициатива за отчитане (GRI) е една от най-широко използваните рамки за отчитане на устойчивостта. Създадена през 1997 г., тя предоставя насоки и стандарти, които подпомагат организациите при оповестяването на техните икономически, екологични и социални въздействия, с цел отчитането на устойчивостта да се превърне в обща и последователна практика.

Стандартите на GRI са въведени за първи път през 2016 г. и са цялостно преработени през 2021 г. Те са структурирани като модулен и взаимосвързан набор от стандарти, което позволява отделни теми да бъдат актуализирани без необходимост от преразглеждане на цялата рамка. Стандартите включват три универсални стандарта, приложими за всички организации, които определят принципите за отчитане, контекстуалните оповестявания и насоки за управление на съществените теми, както и тематични стандарти, обхващащи икономически, екологични и социални въпроси. Освен това GRI предоставя и секторно-специфични насоки за отразяване на специфичните за индустриите въздействия.

Стандартите са разработени чрез широк процес на консултации с множество заинтересовани страни, което повишава тяхната надеждност и гарантира, че обслужват обществения интерес. Широкото им международно признание ги прави и полезна отправна точка за правителства и регулатори, като подпомага регулаторното съгласуване и съответствието в различни юрисдикции.

През последните години GRI работи в тясно сътрудничество с EFRAG, в резултат на което е постигната висока степен на съгласуваност между стандартите на GRI и Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS). Това сътрудничество е формализирано чрез Меморандум за разбирателство, в рамките на който двете организации продължават да си сътрудничат по технически насоки. В резултат на това компаниите, които вече отчетат по GRI, са в добра позиция да отговорят на изискванията на ESRS и да се адаптират към развиващите се регулации за отчитане на устойчивостта, включително CSRD.

## Стандарти за оповестяване на устойчивостта по МСФО (IFRS Sustainability Disclosure Standards)



**Ниво:** световно



**Правна обвързаност:** все още не е определена



**Целева група:** компании, кредитори и инвеститори

Международният съвет за стандарти за устойчивост (International Sustainability Standards Board – ISSB) беше създаден от Фондацията по МСФО (IFRS Foundation) през ноември 2021 г. в отговор на силното пазарно търсене и след обявяването му на конференцията COP26 в Глазгоу. Оттогава ISSB се утвърди като ключов глобален орган за разработване на стандарти, отговорен за създаването на стандарти за оповестяване на информация за устойчивостта в обществен интерес. Тези стандарти имат за цел да създадат висококачествена, всеобхватна глобална базова линия за оповестяванията за устойчивост, **съсредоточена върху информационните потребности на инвеститорите и участниците на финансовите пазари.**

Работата на ISSB получи широка международна подкрепа, включително одобрение от страните от G-7 и G-20, Международната организация на комисиите по ценни книжа (IOSCO), Съвета за финансова стабилност, министрите на финансите на африканските държави, както и министрите на финансите и управителите на централни банки от над 40 юрисдикции. Стандартите са разработени основно за инвеститорска аудитория и поради това се **фокусират изцяло върху финансовата същественост.**

ISSB е определил **четири ключови цели:** да установи глобална базова линия за оповестяване на информация за устойчивостта; да отговори на информационните нужди на инвеститорите; да даде възможност на компаниите да предоставят цялостна и полезна за вземане на решения информация за устойчивостта на глобалните капиталови пазари; и да подпомогне оперативната съвместимост с националните и регионалните изисквания и стандарти за оповестяване, насочени към по-широк кръг заинтересовани страни.

При разработването на своите стандарти ISSB надгради и консолидира съществуващи пазарно ориентирани и насочени към инвеститорите инициативи за отчитане, включително Climate Disclosure Standards Board (CDSB), Работната група за финансови оповестявания, свързани с климата (TCFD), Рамката за интегрирано отчитане на Value Reporting Foundation и секторно ориентирани

стандарти на SASB, както и Метриките за капитализъм на заинтересованите страни на Световния икономически форум.

През 2023 г. ISSB издаде първите си стандарти за оповестяване на информация за устойчивостта:

- **IFRS S1 – Общи изисквания за оповестяване на финансова информация, свързана с устойчивостта**
- **IFRS S2 – Оповестявания, свързани с климата**

Очаква се в бъдеще да бъдат публикувани допълнителни стандарти.

## Съвет за стандарти за счетоводно отчитане на устойчивостта (Sustainability Accounting Standards Board – SASB)



**Ниво:** световно



**Правна обвързаност:** доброволна



**Целева група:** организации от всякакъв размер, тип или географско местоположение в рамките на 77 дефинирани индустрии, групирани в 11 сектора

Стандартите на SASB подпомагат организациите при предоставянето на **специфични за индустрията оповестявания относно рискове и възможности, свързани с устойчивостта**, за които може разумно да се очаква, че ще окажат влияние върху паричните потоци, достъпа до финансиране или цената на капитала в краткосрочен, средносрочен или дългосрочен план.

Стандартите идентифицират темите за устойчивост, които са най-релевантни за вземането на инвестиционни решения в рамките на 77 индустрии, и изискват **оповестяване само когато тези теми са финансово съществени за конкретната индустрия.** Те поставят силен акцент върху **количествени и съпоставими показатели** вместо върху общи политически изявления на високо ниво. Стандартите са разработени чрез строг и прозрачен процес, основан на анализ на доказателствата, подкрепен от широк и балансиран принос от компании, инвеститори и експерти по съответните теми, и подлежат на надзор и одобрение от независимия Съвет за стандарти на SASB.

В резултат на това глобалните инвеститори широко признават стандартите на SASB като ключова отправна точка за постигане на последователни и съпоставими оповестявания за устойчивост.



Работна група за финансови оповестявания, свързани с климата (Task Force on Climate-related Financial Disclosures – TCFD)

- Ниво: световно

Правна обвързаност: по своята същност доброволна, но задължителна, когато е включена в приложими закони или регулаторни изисквания в съответната юрисдикция.

Целева група: компании, изложени на рискове и възможности, свързани с климата, с особен фокус върху големи компании и финансови институции.
- Работната група за финансови оповестявания, свързани с климата (TCFD), беше създадена от Съвета за финансова стабилност (Financial Stability Board – FSB) през 2015 г. с цел разработване на последователна и съпоставима рамка, чрез която компаниите да оповестяват финансовите рискове и възможности, свързани с климата. Нейната цел беше да подпомогне по-инфор-
- мираното вземане на решения от страна на инвеститори, кредитори и други участници на пазарите.
- През 2017 г. TCFD публикува своите Препоръки за финансови оповестявания, свързани с климата, структурирани около четири основни стълба: управление, стратегия, управление на риска и показатели и цели. Тези препоръки бързо се утвърдиха като водещата глобална рамка за климатични оповестявания и бяха широко възприети както в доброволни, така и в регулаторни инициативи за отчитане на устойчивостта.
- С цел да отрази развиващите се практики за оповестяване и да подобри практическото прилагане, през 2021 г. TCFD актуализира своите насоки за прилагане, като предостави допълнителна яснота и подкрепа за организациите, които прилагат препоръките.
- През октомври 2023 г., паралелно с публикуването на своя финален доклад за статуса, TCFD приключи дейността си и официално беше разпусната, след като изпълни своя мандат. Отговорността за наблюдение на напредъка по климатичните оповестявания впоследствие беше прехвърлена на Фондацията по МСФО (IFRS Foundation), считано от 2024 г., като по този начин се осигурява приемственост и съгласуваност с глобалните стандарти за отчитане на устойчивостта.
- 
- 46
- GREEN FINANCE  
& ENERGY CENTRE
- Насоки за ESG докладване | 2026

# ПРИЛОЖЕНИЕ 2: ОЦЕНКА НА ДВОЙНАТА СЪЩЕСТВЕННОСТ (DMA) – ПРАКТИЧЕСКИ ПОДХОД

Този раздел описва практически подход за провеждане на оценка на двойната същественост (Double Materiality Assessment – DMA).

Структурата и методологията на оценката на съществеността могат да варират в зависимост от изискванията на приложимата рамка за отчитане, както и от опита и зрелостта на отчитащото се предприятие. С течение на времето както дълбочината на анализа, така и зрелостта на процеса обикновено се повишават, тъй като компаниите натрупват опит. За да идентифицират и приоритизират най-релевантните теми за устойчивост за целите на отчитането, компаниите могат да прилагат практическите работни подходи, изложени по-долу, които отразяват специфичните изисквания за оценка на двойната същественост съгласно стандартите за отчитане ESRS.

Последователността на стъпките не е фиксирана – някои стъпки могат да се изпълняват паралелно или в различен ред. Въпреки това валидирането на резултатите следва винаги да се извършва като заключителен етап от оценката.

## 1. Идентифицирайте ESG тенденциите и рисковия профил в индустрията

Компаниите в една и съща индустрия често са изложени на сходни ESG рискове и възможности. Затова сравнението с други компании в сектора е полезен инструмент за разбиране на индустриалните тенденции и пазарните рискови профили. Бенчмаркингът спрямо сходни компании и конкуренти може да подпомогне разпознаването на релевантни ESG теми чрез преглед на отчети за устойчивост на по-опитни участници в сектора. Допълнителни насоки могат да бъдат получени от проучвания и публикации, изготвени от индустриални работни групи, както и от изследвания и материали, предоставяни от агенции за ESG рейтинги, които често открояват ключови секторно-специфични въздействия, предизвикателства и възможности.

## 2. Включете експерти от екипа за изготвяне на списък със съществени теми

Консултирайте се с вътрешни експерти, за да определите кои съществени теми са релевантни за организацията и контекста, в който тя оперира. Обикновено това са функциите, които съответстват на конкретната

съществена тема. Например отговорникът по човешките ресурси дава информация по темата „Собствена работна сила“, специалистите по околната среда допринасят за повечето теми, свързани с околната среда, отговорникът по енергията подпомага оценката на темата „Климатични промени“, функциите по риска и финансите могат да допринесат за оценката на финансовата същественост (отвън-навътре) и т.н.

За организации, които не са запознати с възможните съществени теми, които се отчитат съгласно задължението на CSRD, списъкът с въпросите, темите и съответните тематични стандарти за устойчивост може да бъде намерен в Приложение А към ESRS 1. За компании, които се отчитат съгласно изискванията на GRI, съществените теми дават името на тематичните стандарти. GRI вече е публикувала секторни стандарти за 4 сектора, в които съществените теми са предварително определени.

След като темите бъдат идентифицирани, към тях трябва да бъдат свързани съответните въздействия, рискове и възможности. Възможно е компаниите първо да идентифицират въздействията, рисковете или възможностите и след това да ги реферират към съответните теми.

Важно е също да се отбележи, че анализът трябва да включва въздействията върху цялата верига на стойността, а не само в рамките на самата компания.

## 3. Включете и заинтересованите си страни

Заинтересованите страни играят централна роля в процеса на оценка на съществеността, тъй като способността на компанията да генерира стойност в дългосрочен план все повече зависи от отношенията ѝ с тях. Освен това някои заинтересовани страни са пряко засегнати от дейността на компанията. Например служителите, които се възползват от възможности за обучение и развитие, или местните общности, които могат да се противопоставят на проекти, възприемани като заплаха за околната среда или препитиането им. Други заинтересовани страни, включително партньори по веригата на стойността и бизнес партньори, играят интегрална роля в общите цели и могат да предоставят ценна информация за екологичните или социалните рискове и възможности, които компанията може да не е идентифицирала или приоритизирала по-рано.



Ето защо е от съществено значение компанията да е наясно кои са нейните ключови заинтересовани страни и да установи процес, който позволява двупосочна комуникация и постоянна ангажираност с тях. За компаниите, които провеждат оценка на съществеността за първи път, могат да се използват ESG въпросници с предварително определени въпроси за устойчивост и скали за оценка, за да се събере информация от заинтересованите страни. Този подход обаче може да има слабости като ограничен обхват, ниско ниво на участие, липса на перспектива на заинтересованите страни или дори недостатъчно разбиране на контекста. За да се преодолеят тези ограничения, компаниите се насърчават да ангажират заинтересованите страни на регулярна основа чрез непрекъснат диалог и други методи на комуникация освен анкетирането. Те могат да включват семинари, интервюта, фокус групи и дискусии тип кръгла маса, както и интегриране на ESG теми в съществуващите срещи и канали за комуникация. Такива формати подпомагат по-задълбочените дискусии и позволяват на заинтересованите страни да изразят по-добре своите приоритети, опасения и очаквания.

Обратна връзка по факторите за устойчивост може да бъде предоставена от различни групи заинтересовани страни, включително бизнес организации, клиенти, служители, финансовата общност, институции, гражданското общество и местните общности, медиите и доставчиците на ключови материали и стратегически услуги.

#### 4. Оценете и класирайте въздействията, рисковете и възможностите

При оценката на идентифицираните въздействия, рискове и възможности Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS) препоръчват в рамките

на методологията за оценка да се прилагат следните критерии:

- **За въздействията:** Оценка на сериозността на въздействието, като се отчитат неговият мащаб, обхват и невъзможност за възстановяване, а при потенциалните въздействия — и вероятността за настъпване.
- **За рисковете и възможностите:** Оценка на риска или възможността, изразена във финансово изражение, заедно с вероятността събитието да се реализира.

Не са предписани фиксирани прагове; те следва да бъдат определени въз основа на собствената преценка на компанията. Организациите, които разполагат със съществуващи процеси за управление на риска, често прилагат или адаптират вече използваните прагове, за да осигурят последователност в оценките си. Резултатът от оценката следва да бъде общ списък със съществени въпроси (оценени въздействия, рискове и възможности), групирани в съществени теми въз основа на резултатите от оценяването.

#### 5. Валидирайте резултатите

Резултатите и основните изводи от процеса на оценка следва да бъдат формално валидирани от най-високото ниво на управление.

Оценката на съществеността е непрекъснат процес, който се развива в отговор както на вътрешни промени в организацията, така и на външни фактори, като регулаторни промени или нови очаквания от страна на заинтересованите страни. Поради това се препоръчва извършването на редовни прегледи (ежегодно) и, при необходимост, повторна оценка на оценени вече теми, за да се гарантира, че те са точни и актуални.





# ПРИЛОЖЕНИЕ 3: ПЪРВИ ESG ОТЧЕТ ИЛИ „ОТКЪДЕ ДА ЗАПОЧНЕМ?“

Настоящото приложение предлага подход за изготвяне на първи ESG отчет, съобразен с добрите практики и приложимите стандарти за отчитане на устойчивостта. Описаните стъпки могат да бъдат адаптирани според размера, сектора и нивото на развитие на организацията.

1



## Определете целта и предназначението на отчета

Започнете с ясно формулиране на причините, поради които ще изготвяте отчет за устойчивост. Целта може да включва регулаторно съответствие, прозрачност към инвеститорите, изисквания по веригата на доставките, достъп до финансиране, репутационно позициониране или вътрешно управление на представянето. Това ще ви помогне да определите нивото на детайлност, обхвата и избора на стандарт за отчитане.

2



## Определете обхвата и границите на отчета

Определете кои дружества, дейности, географски райони и елементи от веригата на стойността ще бъдат включени в отчета. Изяснете дали отчетът обхваща само преките дейности, или и въздействията нагоре и надолу по веригата (напр. емисии от Обхват 3). Определете отчетния период и всички изключения.

### Верига на стойността

Веригата на създаване на стойност обхваща всички дейности, ресурси и бизнес взаимоотношения, свързани със създаването, доставката, употребата и края на жизнения цикъл на продуктите или услугите на компанията, както нагоре по веригата, така и надолу по веригата. „Нагоре по веригата“ се отнася до дейности и взаимоотношения, свързани с доставчици и входящи ресурси, докато „надолу по веригата“ обхваща етапите на дистрибуция, клиенти, употреба на продукти и край на жизнения цикъл.

3



## Изберете стандарт или рамка за отчитане

Изберете рамка за отчитане, която е съобразена с вашите цели, регулаторни задължения и очаквания на заинтересованите страни. За повече информация вижте [Приложение 1: Стандарти и рамки за отчитане на устойчивостта](#).

Избраният стандарт определя структурата и информацията, която трябва да се включи в отчета. Уверете се, че разбирате нивото на заверка или одит, свързано със съответната рамка.

4



## Определете отговорностите

Определете кое ще е отговорното лице (напр. мениджър „Устойчивост“, финансов директор, директор „Съответствие“) или създайте работна група. Често основната роля на отговорното лице е координационна, тъй като рядко в организацията има специалист, който да разполага с директен достъп до различните видове тематична информация. Затова ясно дефинирайте ролите и отговорностите и на другите отдели, като „Човешки ресурси“, „Операции“, „Финанси“, „Околна среда“, „Доставки“ и „Правен отдел“. Установете начин на докладване към висшето ръководство, за да осигурите контрол и подкрепа за вземането на решения.

5



### Направете оценка на съществеността

Идентифицирайте и приоритизирайте ESG темите, които са най-релевантни за компанията и нейните заинтересовани страни. За насоки вижте Приложение 2: Процес на оценка на двойната същественост (DMA) – практически подход, съобразен с изискванията на ESRS.

Ако изберете стандарта VSME, формална оценка на съществеността не е задължителна.

6



### Съберете, валидирайте и документируйте данните

Създайте процеси за събиране на данни във всички отдели както за количествени, така и за качествени оповестявания съгласно изискванията на избраната рамка за отчетност. Осигурете последователност в методологиите, допусканията и подходите за изчисление. Вземете предвид Насоките, представени в разделите „Качество на данните“, „Разпоредби“ и „Принципи“.

7



### Изгответе и прегледайте отчета

Обединете описателната част и данните за представянето в структуриран, прозрачен и балансиран отчет. За повече яснота вижте глава „Ключови съображения относно ESG отчитането“, раздел „Структура на доклада“ и таблица „ESG елементи на отчитането“.

Осигурете съгласуваност между стратегията, съществените теми, ключовите показатели (KPI) и поставените цели. Осигурете преглед на съдържанието от ръководството и, ако е приложимо, се подгответе за външна проверка преди публикуване.

8



### Публикувайте отчета

Комуникайте отчета чрез подходящи канали (напр. уебсайт на компанията, годишен отчет, комуникации с инвеститори). Осигурете достъпност и яснота за заинтересованите страни. Събирайте обратна връзка, за да подпомогнете непрекъснатото подобряване на отчитането в бъдещи отчетни цикли.



# ПРИЛОЖЕНИЕ 4: ДВОЙНА СЪЩЕСТВЕННОСТ И ЕЛЕМЕНТИ НА ДОКЛАДВАНЕ

Настоящото приложение илюстрира връзката между идентифицираните като съществени въздействия, рисковете и възможности и елементите на ESG докладването по теми – политики, цели, действия/инициативи и показатели. Представената таблица съдържа адаптирани примери от публично достъпни отчети и добри практики, като са включени и примерни сектори с цел по-лесно разбиране.

Примерите имат илюстративен характер и не следва да се разглеждат като изчерпателни или задължителни, а като ориентир за това как организациите могат да свържат резултатите от оценката на двойната същественост с конкретни оповестявания по ESG теми.

| Тема                 | Сектор                                                                                     | Описание на въздействие, риск или възможност                                                                                                                                                                                          | Категория | Политика                                                                                                                                                                | Цел                                                                                                                             | Действия/инициативи                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Показатели                                                                                                                                 |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Изменение на климата | Преработваща промишленост<br>Добивна промишленост<br>Машиностроене<br>Транспорт и търговия | Принос към изменението на климата в резултат от емисии на CO <sub>2</sub> , генерирани в производствени и транспортни процеси                                                                                                         | ⊖         | Политика за опазване на околна среда<br>Енергийна политика<br>План за прегод към ниско-въглеродна икономика                                                             | Повишаване на енергийната ефективност<br>Намаляване на емисиите CO <sub>2</sub><br>Намаляване на консумираната енергия и горива | Въвеждане на енергийноефективни технологии в производствения процес<br>Използване на електроенергия от ВЕИ<br>Оптимизиране на доставния процес и намаляване на броя транспортни курсове                                                                                                                                                                                                                        | Емисии CO <sub>2</sub><br>Обхват 1 и 2<br>Количество консумирани енергия и горива                                                          |
| Изменение на климата | Всички сектори                                                                             | Рискове, свързани със съдебни спорове и репутация, от възприетията за недостатъчни действия в областта на климата в съответствие с нарастващите очаквания на инвеститорите и заинтересованите страни                                  | ⚠         | Политика за управление на риска<br>Политика за опазване на околна среда<br>Енергийна политика                                                                           | Идентифицирани рискове и възможности, свързани с изменението на климата                                                         | Анализ на оценка на физическите рискове и рисковете на прехода, свързани с изменението на климата и включването им в управлението на риска на организацията                                                                                                                                                                                                                                                    | Оценени климатични рискове и въведени мерки за управлението им                                                                             |
| Изменение на климата | Преработваща промишленост<br>Добивна промишленост<br>Машиностроене                         | Прилагане на мерки за декарбонизация и енергийна ефективност                                                                                                                                                                          | 💡         | Политика за управление на риска<br>Политика за опазване на околна среда<br>Енергийна политика                                                                           | Намаляване на разходите за потребление на енергия в дългосрочен план                                                            | Оптимизация на производствени процеси<br>Въвеждане на енергийноефективни технологии<br>Захранване с електроенергия от ВЕИ                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Емисии CO <sub>2</sub><br>Обхват 1 и 2<br>Количество консумирана енергия и горива<br>Стойност на инвестиции<br>Спестени разходи за енергия |
| Изменение на климата | Финансови и застрахователни услуги                                                         | Неплатежоспособност на клиенти или намаляване на стойността на обезпеченията в следствие на преходни рискове, например повишаващата се цена на въглерода и неспособност на клиентите, търгуващи с емисии да декарбонизират бизнеса си | ⚠         | Политиката за устойчиво развитие<br>Политиката за управление на рисковете за климата и околната среда<br>Рамка за рисков апатит към<br>Стратегия за управление на риска | Увеличаване на експозициите на банката към кредитополучатели, опериращи в нисковъглеродни сектори                               | Индивидуален анализ на риска за всеки конкретен кредитополучател в рамките на кредитния процес<br>Финансови продукти, обвързани с условия за енергийна ефективност и инвестиции, свързани с ниско въглеродни решения (чист транспорт, зелени сгради, ВЕИ, др.)<br>Създаване на информационни кампании с цел запознатост на клиентите относно засягащите ги климатични рискове - физически и рискове на прехода | Размер на експозициите към кредитополучатели, опериращи във въглеродно интензивни сектори                                                  |

⊕ Положително въздействие

⊖ Потенциално отрицателно въздействие

⊖ Действително отрицателно въздействие

💡 Възможност

⚠ Риск



| Тема                                 | Сектор                                                                             | Описание на въздействие, риск или възможност                                                                                                                                                                                                                                                   | Категория | Политика                                                                                | Цел                                                                              | Действия/инициативи                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Показатели                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Замърсяване                          | Преработваща промишленост<br>Добивна промишленост<br>Машиностроене                 | Замърсяване на водите в резултат на изпускане на отпадъчни води от индустриална дейност                                                                                                                                                                                                        | ⊖         | Политика за опазване на околна среда и свързаните с нея вътрешни правила и процедури    | Намаляване на емисиите замърсителите в отпадъчните води с "хх" %                 | Изграждане на филтрираща система в цех за препработка на материали<br>Използване на препарати и материали с по-ниско съдържание на замърсители                                                                                                                                                                                                                                        | Количество замърсители в отпадъчните води                                                                                                                                   |
| Замърсяване                          | Преработваща промишленост<br>Добивна промишленост<br>Машиностроене<br>Строителство | Емисиите на странични продукти, прах и вредни химикали, надвишаващи регулаторните ограничения, могат да доведат то неспазване на екологичните стандарти, което потенциално може да доведе до санкции и увреждане на репутацията                                                                | ⚠         | Политика за опазване на околна среда и свързаните с нея вътрешни правила и процедури    | "0" инциденти и глоби свързани с неспазване на екологичните норми                | Провеждане на одити за измерване и проверка на съответствието с установена система за управление на процесите по опазване на околната среда и системите за контрол на качеството на въздуха и водите                                                                                                                                                                                  | Инциденти и глоби свързани с неспазване на екологичните норми                                                                                                               |
| Водни и морски ресурси               | Преработваща промишленост<br>Добивна промишленост<br>Машиностроене<br>Строителство | Оперативното потребление на вода в дейността може да допринесе за недостига на вода, особено в региони изложени на воден стрес, което би довело до реални отрицателни последици върху екосистемите и местните потребители на вода.                                                             | ⊖         | Политика за опазване на околна среда и свързаните с нея вътрешни правила и процедури    | Намаляване консумацията на прясна вода в основната дейност с "хх" %              | Инвестиции в усъвършенствани системи за управление на водите, които оптимизират извличането и потреблението на прясна вода чрез подобрено улавяне на дъждовна вода, рециклиране на вода и басейни за задържането ѝ"                                                                                                                                                                   | Количество прясна вода в основната дейност                                                                                                                                  |
| Биологично разнообразие и екосистеми | Добивна промишленост                                                               | Въздействие върху защитените зони от разработването и експлоатацията на минни проекти                                                                                                                                                                                                          | ⊖         | Политика за корпоративна отговорност<br>План за управление на биологичното разнообразие | Увеличаване на площите, които са рехабилитирани след експлоатация с "хх" хектара | Дейности по рекултивация и възстановяване на земята<br>Дейности по рехабилитация на деградирала и замърсена почва                                                                                                                                                                                                                                                                     | Брой обекти, които имат планове за управление на биоразнообразието<br>Обща площ на земята, която все още не е рехабилитирана<br>Обща площ на земята, която е рехабилитирана |
| Биологично разнообразие и екосистеми | Преработваща промишленост<br>Добивна промишленост<br>Машиностроене<br>Строителство | Неадекватните или недостатъчни планове за управление на биологичното разнообразие през целия жизнен цикъл на проекта биха могли да доведат до увеличени разходи, свързани със санкции или коригиращи мерки за съответствие, както и репутационни рискове и подкопаване на общественото доверие | ⚠         | Политика за опазване на околна среда<br>План за управление на биологичното разнообразие | "0" инциденти и глоби свързани с неспазване на екологичните норми                | Прилагане на високи стандарти за корпоративно управление и осигуряване на съответствие с приложимото законодателство<br>Осигуряване на прозрачност, отчетност и комуникиране на екологичните резултати<br>Проактивно и активно взаимодействие с общността и съответните заинтересовани страни, като непрекъснато се разглеждат техните опасения през жизнения цикъл на всички проекти | Инциденти и глоби свързани с неспазване на екологичните норми                                                                                                               |

⊕ Положително въздействие

⊖ Потенциално отрицателно въздействие

⊖ Действително отрицателно въздействие

💡 Възможност

⚠ Риск

| Тема                                        | Сектор                                                                             | Описание на въздействие, риск или възможност                                                                                                                                                      | Категория | Политика                                                                                                                                                     | Цел                                                                                                                                                                                                                  | Действия/ инициативи                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Показатели                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Използване на ресурсите и кръгова икономика | Преработваща промишленост<br>Добивна промишленост<br>Машиностроене<br>Строителство | Съществен екологичен отпечатък в резултат на използването на големи количества природните ресурси в основната дейност                                                                             | —         | Политика за опазване на околна среда<br>Политика за кръгова икономика и оптимизация на ресурсите                                                             | Увеличаване на дела на рециклираните материали, които се влагат в производството/строителството с "хх" %<br>Увеличаване дела на отпадъците, които се рециклират и намаляване на количеството отпадъци за депониране" | Прилагане на технологии за рециклиране на материали (отпадъчни, строителни, опаковки, др.), които се използват повторно в производствения/строителния процес<br>Създаване/подобряване на организация за управление на отпадъците                                                                                                                                                                 | Дял на рециклираните материали в производството/строителството<br>Дял на отпадъците насочени за рециклиране                                                          |
| Собствена работна сила                      | Преработваща промишленост<br>Добивна промишленост<br>Машиностроене<br>Строителство | Изягането на професионални рискове, присъщи за дейността, може да доведе до наранявания, заболявания или смъртни случаи сред служителите                                                          | —<br>—    | Политика за управление на човешките ресурси<br>Политика за защита на здравето и безопасността на служителите и свързаните с нея вътрешни правила и процедури | "0" инциденти свързани с безопасността на работното място                                                                                                                                                            | Прилагане на строги мерки за здравословни и безопасни условия на труд, които надвишават минималните законови изисквания<br>Допълнителни обучения за здраве и безопасност на работното място<br>Система за следене спазване на мерките за безопасност                                                                                                                                             | Честота на регистрираните трудови злополуки<br>Честота на злополуки с отсъствие от работа<br>Общ брой трудови инциденти или смъртни случаи                           |
| Собствена работна сила                      | Всички сектори                                                                     | Мотивираща и удовлетворяваща работна среда в резултат на осигурени възможности за професионално развитие                                                                                          | +         | Обща социална политика<br>Политика за управление на човешките ресурси                                                                                        | Среден годишен "хх" брой обучителни часове на служител<br>Повишаване на удовлетвореността на служителите относно предоставени възможности за развитие с "хх" %"                                                      | Програми за обучение и развитие<br>Регулярна оценка на професионалното представяне на служителите, обсъждане на кариерни възможности и планове за реализирането им                                                                                                                                                                                                                               | Среден годишен брой обучителни часове на служител<br>Общ брой участници и инвестиции в обучение и развитие<br>Оценка (рейтинг) на удовлетвореността сред служителите |
| Работници по веригата на стойността         | Всички сектори                                                                     | Доставянето на материали или услуги от региони или сектори с широко разпространен принудителен или детски труд може да доведе до съдебни спорове, с потенциални санкции и щети върху репутацията. | ⚠         | Политика за корпоративна отговорност<br>Политика за правата на човека<br>Кодекс за поведение на доставчиците                                                 | 100% ключови доставчици одитирани по социални критерии                                                                                                                                                               | Одити на доставчици, базирани на екологични, социални и управленски критерии<br>Директни, поверителни консултации с работниците на ключови доставчици, за да се разберат по-добре техните условия на труд, здраве и безопасност, както и благосъстояние.<br>Споделяне на най-добрите практики на компанията с ключови доставчици чрез обучителни форуми и уебинари с цел разширяване на знанията | Брой извършени одити и въведени подобрения или коригиращи мерки                                                                                                      |

+

Положително въздействие

—

Потенциално отрицателно въздействие

⊖

Действително отрицателно въздействие

💡

Възможност

⚠

Риск

| Тема                            | Сектор                                                                           | Описание на въздействие, риск или възможност                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Категория | Политика                                                                                                                                                                                                                                   | Цел                                                                                                                                        | Действия/инициативи                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Показатели                                                                                                                                                      |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Засегнати общности              | Преработваща промишленост<br>Добивна промишленост<br>Машиностроене<br>Енергетика | Подкрепа на местните общности в развитието на инфраструктура, образование, здравеопазване, предприемачество, култура спорт и други                                                                                                                                                                                                                            | +         | Политика за корпоративна отговорност<br>План за развитие на инвестиции в общността<br>Стандарт за правата на човека                                                                                                                        | Създаване на добавена стойност за местните общности в отделни социални и икономически области                                              | Инвестиционни проекти и програми за развитие<br>Дарения в подкрепа на обществени каузи, екологична устойчивост и инфраструктурни проекти                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Обща парична стойност на инвестиции в общността<br>Примери за ключови инициативи с измерими резултати                                                           |
| Потребители и крайни ползватели | Сектор услуги                                                                    | Качествено обслужване с предоставени механизми за обратна връзка от клиента и достъп до информация                                                                                                                                                                                                                                                            | +         | Политика за информираност на потребителите и крайните ползватели<br>Политика за създаване и одобрение на продукти и услуги<br>Правила за защита на лични данни<br>Процедури за подаване и разглеждане на жалби на клиенти                  | Ниво на удовлетвореност на клиентите "xx" %<br>"0" инциденти и глоби, свързани с нарушения на законодателството за защита на личните данни | Обучения за информираност на служителите и изграждане на култура за защита на данните<br>Извършване на тестове, оценки и регулярен мониторинг на регистрите с дейностите по обработване на данни съгласно GDPR<br>Осигурени канали за комуникация и информираност на клиентите - контакт център, корпоративна интернет страница, виртуален асиситент, корпоративен блог<br>Осигурени канали за подаване на жалби от клиенти - в писмена форма и по електронен път | Оценка (рейтинг) на удовлетвореността сред клиентите<br>Инциденти и глоби, свързани с нарушения на законодателството за защита на личните данни                 |
| Професионално поведение         | Всички сектори                                                                   | Поддържане на висока корпоративна култура и стандарти за етично поведение във веригата на доставки                                                                                                                                                                                                                                                            | +         | Кодекс за поведение на доставчиците<br>Политика за устойчиви доставки<br>Политика за управление на доставчиците и свързаните с нея вътрешни правила и процедури                                                                            | 100% ключови доставчици одитирани по ESG показатели                                                                                        | Одити на доставчици, базирани на екологични, социални и управленски критерии                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Брой извършени одити и въведени подобрения или коригиращи мерки                                                                                                 |
| Професионално поведение         | Всички сектори                                                                   | Нарушенията на законите и разпоредбите, уреждащи бизнес поведението, включително борбата с подкупите и корупцията, измамите, нелоялната конкуренция, търговските санкции, нерегламентиран достъп до лични данни, биха могли да доведат до правни санкции и щети върху репутацията, което в крайна сметка да се отрази на оперативните и финансовите резултати | !         | Етичен кодекс<br>Политика за корпоративна отговорност<br>Политика за борба с подкупите и корупцията и свързаните с нея вътрешни правила и процедури<br>Политика за защита на личните данни и свързаните с нея вътрешни правила и процедури | "0" инциденти свързани със нарушения на законодателството<br>"0" глоби и осъдителни присъди със нарушения на законодателството             | Оценка на функции, чиято дейност е свързана с риск от нарушения в съответното законодателство и осигуряване на регулярни обучения за тези функции<br>Създаване на ефективен и работещ механизъм за подаване на сигнали за нарушения от законово и етично естество                                                                                                                                                                                                 | Инциденти и оплаквания свързани със нарушения на законодателството и на етичния кодекс<br>Глоби и осъдителни присъди, свързани с нарушения на законодателството |

+

Положително въздействие

-

Потенциално отрицателно въздействие

⊖

Действително отрицателно въздействие

💡

Възможност

⚠️

Риск



# ПРИЛОЖЕНИЕ 5:

## СПИСЪК С РЕФЕРЕНЦИИ/ИЗТОЧНИЦИ

### Законодателство на ЕС

- Актове за изпълнение и делегирани актове към Регламента на Таксономията на ЕС
- Директива за нефинансово отчитане (NFRD)
- Директива за отчитане на корпоративната устойчивост (CSRD)
- Директива за надлежна проверка на корпоративната устойчивост (CSDDD)
- Европейски стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS)
- Регламент относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (SFDR)
- Регламент на Таксономията на ЕС

### Стандарти и рамки за отчитане

- Доброволен стандарт за отчитане на устойчивостта за малки и средни предприятия (VSME)
- Европейски стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS)
- Работна група за финансови оповестявания, свързани с климата (TCFD)
- Стандарти на Глобалната инициатива по отчетност (GRI Standards)
- Стандарти за оповестяване на устойчивостта по МСФО (IFRS Sustainability Disclosure Standards)
- Съвет за стандарти за счетоводно отчитане на устойчивостта (SASB)

### Добри практики и други насоки

- Глобален договор на ООН
- Глобални цели за устойчиво развитие на ООН
- Национален кодекс за корпоративно управление - 2024г., НККУ

- Насоки за ESG докладване – Athens Stock Exchange
- Насоки за ESG докладване – Deutsche Börse Group
- Насоки за ESG докладване – Warsaw Stock Exchange
- ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА от 30.07.2025 г. относно доброволен стандарт за отчитане на устойчивостта за малки и средни предприятия
- Протокол за парниковите газове (GHG Protocol)

### Доклади, използвани като източник на примери в Насоките

- Доклад за устойчиво развитие на Holcim за 2025
- Доклад за устойчиво развитие на Alcomet за 2024
- Доклади за устойчиво развитие на DPM за 2024
- Отчет за устойчивостта на Първа инвестиционна банка за 2025

### Други източници

- Asuene (2025), Sustainable Finance as a Core Business Driver
- Bloomberg (2024), Global ESG assets predicted to hit \$40 trillion by 2030, despite challenging environment, forecasts Bloomberg Intelligence
- Council of the EU (2025), Council and Parliament strike a deal to simplify sustainability reporting and due diligence requirements and boost EU competitiveness
- Deutsche Bank Wealth Management (2024), ESG and sustainability: what do investors need to know about how they differ?
- EY (2024), CSRD: How to manage your double materiality assessment
- OECD (2025), Global Corporate Sustainability Report 2025





## Contacts:

**а:** гр. София, 1000, ул. „Три уши“ № 6

**м:** [green@gfecentre.org](mailto:green@gfecentre.org)